

ef. 29. **mus cū omni pietate t caritate. Et ppb habiere
mias cū plo veteri dei vētūrā pñuciaret capti
uitatē: t dñitus imparer: vt obedienter in ba
byloniā irent: deo suo etiā ista patientia seruiē
tes: monuit t ipe vt orare p illa dicēs: qz in pa
ce ei' ē pax nra. Ultiqz interim tpalis pax que
bonis malisqz cōis est.** **¶ La. XXVII.**

p **I**aūt nra ppria: t hic ē cū deo p fidez
t i eternū erit cū illo p specie. **S**ib siue
illa cōis: siue nra ppria talis ē pax: vt so
laciū miserie sit poti' q̄ beatitudinis gaudiū.
Jpa q̄ nra iusticia q̄uis vera sit ppter veribo
ni finē ad quē refertur: tñ tanta ē in hac vitā
potius pctōx remissiōe constet: q̄ pfectiōe vir
tutū. **T**estis est oratio toti' ciuitatis dei: q̄ per
egrinat in terris. **P**er omnia quippe mēbra sua
clamat ad deū. **D**imitte nobis debita nra: sic t
nos dimittim debitoribus nris. **N**ec p̄eis est
efficax hec oratio: quorū fides sine opib' mor
tua est: sed p̄eis quo rū fides p̄dilectionē opat
Jap. 9. **Q**uia eñ deo quidē subditā: in hac tñ conditi
one mortali: t corpe corruptibili: qd̄ aggrauat
siam: nō pfecte virtus ratio impat: ideo neces
saria ē iustis talis oratio. **N**ā pfecto q̄q̄ impes
tur: ne quaq̄ sine afflictu virtus impat. **E**t vtqz
aliquid subrepit in hoc loco infirmitatis etiam
bñ cōfligenti: siue hostib' talib' victis subditis
q̄d̄nanti: vnde si nō facili opatione: certe labi
li locatione aut volatili cogitatione peccetur.
Et ideo q̄diu virtus impat: plena pax nō ē: qz
illa que resistit pīculo de bellanē pīlio: et il
la que victa sunt nō dū securō triūphantē olio:
sed adhuc sollicito pīmunt impio. **I**n his ḡtem
ptationibus: de quibus omnibus in diuinis elo
quīs breuiter dictū est. **N**ūquid nō temptatio
est vita humana sup terrā: q̄s ita viuere se pre
sumat vt dicēdo deo. **D**imitte nobis debita no
stra: nō necessere habeat nisi homo elatus. **N**ec
vero magn' sed inflatus ac tumidus: cui pīu
sticā resistit qui grām largi humilibus. **P**ro
pter quod scriptum ē: **D**eus supbis resistit: hu
milibus aut dat grām. **H**ic itaqz in uno quoqz
fideli iusticia est: vt obediēti de homini: ani
mus corpori: ratio aut virtus etiā repugnārib' im
peret vel subigēdo: vel resistēdo: atqz vt ab ipo
deo petat: t meritox gfa t venia delictorū: ac
de acceptis bonis grām actio p̄soluat. **I**n illa
xō pace finali q̄ referēda: t cui' adipiscēde cā
habēda ē ista iusticia: qm̄ sanata imortalitate
atqz corruptione naturavitia nō habebit: nec
vnicuiqz nrm̄ ab alio vel a seipso q̄c̄ repugna
bit: nō op' erit vt ratio virtus que nulla erit im
peret. **S**impabit de hoī: anim' corp: tantaqz
obediēti ibi erit suauitas t facilitas: q̄ta viue

Job. 7. **N**ūquid nō temptatio
est vita humana sup terrā: q̄s ita viuere se pre
sumat vt dicēdo deo. **D**imitte nobis debita no
stra: nō necessere habeat nisi homo elatus. **N**ec
vero magn' sed inflatus ac tumidus: cui pīu
sticā resistit qui grām largi humilibus. **P**ro
pter quod scriptum ē: **D**eus supbis resistit: hu
milibus aut dat grām. **H**ic itaqz in uno quoqz
fideli iusticia est: vt obediēti de homini: ani
mus corpori: ratio aut virtus etiā repugnārib' im
peret vel subigēdo: vel resistēdo: atqz vt ab ipo
deo petat: t meritox gfa t venia delictorū: ac
de acceptis bonis grām actio p̄soluat. **I**n illa
xō pace finali q̄ referēda: t cui' adipiscēde cā
habēda ē ista iusticia: qm̄ sanata imortalitate
atqz corruptione naturavitia nō habebit: nec
vnicuiqz nrm̄ ab alio vel a seipso q̄c̄ repugna
bit: nō op' erit vt ratio virtus que nulla erit im
peret. **S**impabit de hoī: anim' corp: tantaqz
obediēti ibi erit suauitas t facilitas: q̄ta viue

i **¶** **Q**uis omni tempe deus iudicet t hoc
tamē libro de nouissimo eius iudicio
sit proprie disputandum.
ii **¶** **D**e varietate rerū humanaꝝ cuinō pōt
dici deesse iudiciū dei: q̄uis nequeat
investigari.
iii **¶** **Q**uid in libro ecclesiastē salomō de his
que in hac vita t bonis et malis sunt
cōmunia disputauit.
iv **¶** **Q**ad differendū de nouissimo iudicio
dei: noui pīmū testamenti: ac deinde
veteris testimonia: platurus sic.
v **¶** **Q**uibus sentētiis dñi salvatoris diuinū
iudiciū futurum in fine sc̄i declarēt:
vi **¶** **Q**ue sit prima resurrectio: q̄ secunda
vii **¶** **D**euab' resurrectōib' t ð mille annis qd̄
i apocalypsi Joānis septū sit: t qd̄ de
cis rationabiliter sentiatur.

diregnādīqz felicitas. **E**t hoc illic in oībus ho
bus atqz in singulis efnū erit: ceterūqz eē ceri
tum erit: t ideo pax beatitudinis hui': vel bea
titudo paci hui' sūmū bonū erit. **La. XXVIII.**

e **O**rū aut̄ quinō p̄tinēt ad istā ciuitate
dei: erit t ecōtrario miseria sc̄rip̄na
q̄ etiā secūda mors dī: qz nec aia ibi vi
uere dicēda ē: que a vita dei alienata erit: nec
corp' qd̄ eternis dolorib' subiacebit. **A**c per h̄
ideo durior ista secūda mors erit: qz finiri mor
tenō poterit. **S**q̄m̄ sicut miseria beatitudini
t mors vite: ita bellū paci videſ eē cōtrarium:
merito queris sicut pax in bonorū finibus p̄di
cata ē atqz laudata: qd̄ vel quale bellū in fini
bus malox ecōtrario possit intelligi. **V**ez q̄ h̄
qrit: attendat qd̄ in bello noxiū pīciosūqz sit:
t videbit nihil aliud eē inſe q̄ rex aduersita
tem atqz cōflicti. **Q**d̄ igit bellū graui' t ama
rius cogitari pōt: q̄ vbi voluntas sic aduersa
ē passioni: t passio voluntati: vt null' eaꝝ victo
ria tales inimicitie finiant. t vbi sic p̄fligit cum
ipsa natura corporis vis doloris: vt neutrū alte
ri cedat. **H**ic em̄ q̄ cōtingit iste p̄flet: aut do
lor vincit: t sensū mors adimit: aut natura vin
cit: t dolorem sanitas tollit. **I**bi aut̄ t dolor p̄
manet vt affligat: t natura perdurat vt senti
at: quia vtrūq̄ ideo non deficit ne pena defici
at. **A**thos aut̄ fines bonorum t malorum: illos
expetendos: illos cauendos: quoniā p̄iudici
um transibunt ad illos boni: ad istos mali: de
hoc iudicio q̄tū deus donauerit in p̄nti volu
mine disputabo.

¶ Explicitus est liber decimusnonus.

¶ Incipiūt capitula libri vicesimi.

Liber

- viiij De allegatiōe t solutiōe diaboli.
ix Quid sit regnū sc̄tōꝝ cū xp̄o p mille annos: t in q̄ discernat a regno eterno.
x Quid respondendū sit eis qui putat re surrectionē ad sola corpora non etiam ad animas pertinere.
xi De gog t magog: quos ad psequendas ecclesiam dei solutus prope finem seculi diabolus incitabit.
xii An ad vltimū supliciū ptineat impiorū quod descendisse ignis de celo t eos de z comedisse memoratur.
xiii An ante ipsū psecutiōis antixp̄i mille anni annumerandi sint.
xvii De dānatiōe diaboli cū suis t p recapitulationē resurrectionē corpū omniū mortuorū t dī iudicio vltie resburōis.
xviiii Qui sūt mortui q̄s ad iudiciū exhibuit mare: vel q̄s mors t iferi reddideft.
xvi De celo nouo t terra noua.
xvii De ecclesie glorificatione sine fine post mortem.
xviii Quid apls petr⁹ de nouissimo dei iudicio pdicare docuerit mortuorum.
xix Quid apls paulus thessaloniceſib⁹ scripsierit: t dī manifestatiōe antixp̄i cui⁹ temp⁹ dies dñi subsequetur.
xx Quid idē apls in pma ad eosdē ep̄la dī resurrectionē mortuorū docuerit.
xxi Quid esaias pp̄ba de mortuorū resurrectiōe t retributiōe iudiciū sit locutus.
xxii Qualis futura sit egressio sanctorū ad videndas penas malorum.
xxiii Quid pp̄bauerit daniel de psecutiōne antixp̄i dī iudicio dci regnōc sc̄tōꝝ.
xxiv In psalmis dauidicis q̄ dī fine sc̄l bū: t q̄ nouissimo dei iudicio pp̄bantur.
xxv De pp̄hetia malachie q̄ dei iudiciū vltimū declarat: t q̄ p̄ dī p purificatorias penas facienda mundatio.
xxvi De sacrificijs que sancti offerent deo sic placitura: q̄ in dieb⁹ p̄stiniis t anis prioribus plauerunt.
xxvii De separatiōe bonorū t malorū: p̄ quā nouissimi iudiciū discretio declaratur.
xxviii Delege moysi spiritualiter intelligenda ne in damnabilia murmura carnalis sensus incurrat.
xxix De aduentu helie ante iudiciū cui⁹ pdicatione sc̄pturaꝝ secreta reseratē in dei conuertentur ad xp̄m.
xxx Quid in libris veteris testam̄ti cū de⁹ legis iudicatur: n̄ euident̄ xp̄i gloria monstrat: s̄ ex q̄busdāz testimoniis ybi dñs

**deus loquitur non dubie appareat q
ipse sit christus.**

Incipit liber vicesimus. **L**a.**I.**

Le die ultimi iudicii dei qd ipse dominus aduertit locuturi: **D**eclarat eum asserturi aduersus impios et credulos: tanq; in terrena edifici fundamente p[ro]p[ter]ius ponere testimonia divina de r[es]u finiu[er]untur. **Q**uidam dicitur: **M**o[n]s[tr]a[m]us. **Q**uisbus qui nolunt credere: huic ratiunculis falsis atq[ue] fallacibus contravenienti re conantur ad hoc ut aut aliud significare contendant quod adh[er]betur testimonium de litteris sacris: aut omnino diuinitus esse dictum negent. **N**am nullum existimo esse mortaliu[m] qui cum ea sicut dicta sunt intellexerit: et a si r[es]u finiu[er]untur. **R**atio[n]e bo[na]mo ac vero deo per animas sanctas dicta esse crediderit: non eis cedat atq[ue] consentiat: siue id etiam ore fateatur: siue aliquo vitio fateri erubescat aut metuat: vel etiam paruicitatis si millima insanie: id quod falsum esse nouit aut edidit ad eos credit: etiam contentiosissime defendere molliatur: **Q**uod ergo in confessione ac professione tenet omnis ecclesia dei veri: christum de celo esse venturum ad viuos ac mortuos iudicando: hunc diuini iudicij ultimum diem dicimus: id est nouissimum tempus. **N**am per quod dies es hoc iudicium tendatur incertum est. **S**cripsi turarum more sanctorum diem ponit solere prottempore: nemo qui illas litteras quamlibet negligenter legerit nescit. **I**deo autem cum diem iudicij dei dicimus adh[er]cimus ultimi vel nouissimum: quia et nunc iudicatur: et ab humani generis inicio iudicauit: dimittens de parado et a ligno yite separans primos homines peccati magni perpetratores: immo etiam quando angelis peccantibus non pepercit: quo: u[er]o princeps homines a scipio subuersos in videndo subuertit: proculdubio iudicauit. **N**ec sine illius alto iustoq[ue] iudicio: et in hoc aereo celo et in terris et demonum et hominum miseria vita est erroribus eruminisq[ue] plenissima. **V**erum et si nemo peccasset non sine bono rectoq[ue] iudicio deus vniuersam rationalem creaturam perseverantissime sibi domino suo coherenter in eterna beatitudine retineret. **J**udicat etiam non solu[m] vniuersaliter de genere demonum atq[ue] hominum ut miseri sint p[ro]p[ter]ius p[ro]morum meritum p[ro]cto: sed etiam de singulor[um] operibus

xx

pprijs q̄ gerūt arbitrio voluntatis. Nā t̄ demo
nes ne torqueant p̄cans: nec vtq; iniuste vel
parci eis: vel p̄ sua quiq; sp̄robitate torquen
tur. Et hoīes plerūq; apte: plerūq; occulte lu
unt p̄ suis factis diuinis penas sive in hac vi
ta: sive post mortē: q̄uis null^o hoīm agat recte
nisi dīno adiuueat auxilio. Null^o demonū aut
hoīm agat si que nisi dīno eodēq; iustissimo i
udicio p̄mittat. Sic ei ait apls: non ē iniquitas
apud deū. Et sc̄i p̄e alibi dic. Inscrutabilia sūt
iudicia dei: t̄ iuestigabiles vie ei^o. Nō igr in B
libro de illis p̄mis: nec de istis medijs decipiudi
cjs: s̄ de ipo nouissimo iudicio q̄stū ip̄e tribue
rit disputabo: qñ xp̄s de celo vēetur^o ē viuos iu
dicatur^o t̄ mortuos. Iste q̄p̄c dies iudicij pro
p̄e vocat: eo q̄ null^o ibi erit imp̄ite querele lo
cus: cur iniust^o ille sit felix: t̄ cur iust^o ille infelix
Q̄m nāq; tūc nō nisi bonoꝝ vera t̄ plenissima
felicitas: t̄ oīm nō nisi maloꝝ digna t̄ summa in
felicitas awarebit. ¶ S. a. II.

vero qñ nō solum in malo sunt boni: t in bono
maliqđ videf iniustū: v erūetiā plerūqđ t ma-
lis mala eueniūt: t bonis bona pueniūt: magis
inscrutabilia fiunt iudicia dei t inuestigabiles
vie illius. **Quāuis g̃nesciam?** quo iudicio de-
ista vel faciat vel fieri sinat: apud quē summa
virtus ē t summa sapientia: summaqđ iusticia:
nulla infirmitas: nulla temeritas: nulla iniqui-
tas: salubriter tñ discim? nō magnipēdere seu
bona seu mala que videm? eē bonis malisqđ cō-
munia: t illa bona q̃rere q̃ bonoꝝ: atqđ illa ma-
la maxime fugere que p̃pria sunt malorū. **Cū**
x̃o ad illud dei iudicium venerim? cui? tps iā p-
prie dicit dies iudicij: t aliqui dies dñi inuncupa-
tur: nō solū quecūqđ tūc iudicabunt verūetiā
quecūqđ ab initio iudicata: t quecūqđ vsqđ ad
illud tps adhuc iudicanda sunt apparebūt esse
iustissima. **Ubi h̃ quoqđ manifestabit?** qđ iusto
iudicio dei stat: vt nūc tam multa ac pene om-
nia iusta iudicia dei: sensus mentesqđ mortaliss
lateant: cum tñ in hac re pioꝝ fidē nō lateat iu-
stum eē qđ latet.

Unc autem mala equo ait ferre discimus
n q̄ patiuntur et boni: et bona non magnipendere q̄ adipiscuntur et mali. Ac per hanc etiam in
streb⁹ in quibus non apparet divina iustitia: salu-
ris est divina doctrina. Res enim ei q̄ iudicio dei
non ille sit paup; malus ille sit diues: iste gau-
eat quem per suis pditatis morib⁹ cruciari debuisse
et erorib⁹ arbitramur: pristinē ille quem vita lau-
abilis gaudere debuisse persuaderet. exeat de iu-
nicio non soli inultus: veruetia dānat innocētis
ut iniqtate iudicis pressus: aut falsis obruit
testimonijs. Eccl̄trario scelest⁹ aduersari ei⁹
non solū impunit⁹: veruetia vindicat⁹ insultet
npi⁹ optime valeat: pius laguore tabescat. a
ocimēt suauissimi iuuenies: et q̄ nec vbo quem
ledere potuerūt: diuersa morboꝝ atrocitas
affligant⁹ infantes utiles reb⁹ hūanis imma-
ra morte rapiant⁹: et q̄ vidēnt nec nasci debu-
se: diutissime insug viuāt: plenus criminibus
ublime⁹ honorib⁹: et hominē sine querela te-
bre ignobilitatis abscondant⁹: et cetera hmōs
q̄s colligit: q̄s enuerat. Que si haberet i ipsa
elut absurditate p̄stantiā: vt in hac vita i qua
sic sacer psalm⁹ eloquīt vanitati similis fa-
us ē: et dies ei⁹ velut umbra p̄tereūt: non nisi
ali adipiscerent trāitoria bona ista atq̄ terre
a: nec nisi boni talia paterent⁹ mala posset h-
ferri ad iudiciū iustū dei: vel etiā benignum
qui non erant assecuturi bona eterna que
cūt beatos: his tempalib⁹ vel deciperent⁹
malicia sua vel pro dei misericordia consola-
nt⁹ bonis: et qui non erant passuri eterna tor-
menta: tempalib⁹ vel pro suis quibuscumq̄
estūtūscūt⁹ peccatis affligerent⁹: vel ppter
plendas virtutes exercerent⁹ malis. Hunc

Emperio salomon sapientissim⁹ rex israe-
l q̄ regnauit in hierusalē: librū q̄ vo-
catur ecclesiastes: t a iudeis q̄ habet
in sacrarū canone lxx: sic exorsus est. **V**ani-
tas vanitatū dixit ecclesiastes: vanitas vani-
tatum: t om̄ia vanitas. **Q**ue homini abundā-
tia ex om̄i labore suo quo laborat sub sole? **E**t
cū ex hac sententia cōnecteret cetera: cōmēo-
rans erūnas erroresq; vite hui⁹: t euanscen-
tes interea temporū lapsus: vbi nihil solidum
nihil stabile retinet: in ea rerū vanitate sub so-
le: illud etiā deplorat quodāmō q̄ cū sit abundā-
tia sapiētie sup insipiētiā: sicut ē abundātia lu-
cis sup tenebras: sapiētisq; oculi sint in capite
ipſi⁹: t stult⁹ in tenebris ambulet: vñ⁹ tñ incur-
sus incurrat oib⁹ vtq; in hac vita que sub sole
agit: significans videlicet ea mala que bonis
t malis videmus esse cōmunia. **D**icit etiā ill⁹
q̄ t boni patiant̄ mala tanq; malii sint: et mali
tanq; bonisint adipiscant̄ bona: ita loquens:
Est inq̄ vanitas que facta ē sup terrā: q̄ sume **Ecces. 8.**
iusti sup quos venit quasi factū impiorū: t sūt
impū sup q̄s venit sicut factū iustorū. **D**ixi qm̄
hoc chē vanitas. **I**n hac vnitate cui q̄tū satis
vīsum ē: uitimādū totū istū librū vir sapientis-
simus deputauit: nō vtq; ob aliud: nisi vt eam
vitā desiderem⁹ q̄ vanitatē nō habet sub B so-
le: s veritatē sub illo q̄ fecit hunc sole. **I**n hac ḡ
vanitate: nunqd n̄l si iusto dei rectoq; iudicio si-
milis eidem vanitati fact⁹ vanesceret homo:
In diebus tamen vanitatis sue: interest plus
rimū vtrum resistat an obtemperat verita-
ti: et vtrum sit exp̄s vrc victatis in parti-

Liber

ccps: nō pp̄ter vite hui vel bona acqrēda: v̄l mala vitanda vanescēdo trāseūtia: s̄ pp̄t futu rū iudiciū p̄ qd̄ erūt t̄ bonis bona t̄ malis ma la. sine fine mansura.

Ecces. 12: librū sic p̄clusit vt diceret: Deū time t̄ mādata eius custodi: h̄c oīshō: qz oē hoc op̄de addu cer in iudiciū in oī despecto: siue bonū siue ma lu. Quid breui: verius: salubrijs dici potuit. Deū inq̄t time: t̄ mādata eī custodi: qz hoc ē oīshō. Quicq̄z eīn ēl: c̄ custos vtq̄z māda tor̄ dei: qz h̄nō ē: nihil ē. Nō em̄ adveritati imaginēr̄: forma: remanēs in sititudine vani tatis. Quia oē h̄ opus: i. qd̄ ab hoīe fit ī hac vi ta siue bonū siue in alū deus adducet ī iudiciū In oī despecto. i. in oī etiā q̄ p̄ceptibilis hic v̄r: t̄ iō nec videt: qm̄ de t̄ ip̄m videt: nec eūz de spicit: nec eū cū iudicat p̄terit.

La. III. Tius iraq̄z v̄ltimi iudiciū dei testionia h̄ de sc̄ptur̄ sanctis q̄ ponere institui: p̄us eligēda sūt de libr̄is testamēti noui: po stea de veteris. Quis eīs vetera priora sīnt tpe: noua tū anteponēda sūt dignitate: qm̄ illa vetera p̄conia sūt nouoꝝ. Noua igīt̄ ponenda sūt p̄us: q̄ yr̄ firmi p̄bem̄ assumunt t̄ vetera In veterib̄ habenflex t̄ pphete ī nouis euās gelūt̄ t̄ apl̄ice l̄fē. Ait aut̄ apl̄s. Per legē em̄ co gnitio peccati. Nunc aut̄ sine lege iusticia dei manifesta ē: testificata p̄ legē t̄ pphas: iusticia aut̄ dei p̄ fidē ielū xp̄i in oēs q̄ credūt in eū. hec aut̄ iusticia dei ad nouū ptinet testamentū: et testimoniu h̄z a veterib̄ libr̄is: h̄ ē a lege t̄ pphetis. Pr̄ius igīt̄ ip̄a cā ponēda ē: t̄ postea te stes introducendi. H̄ic t̄ ip̄e ielū xp̄s ordinez seruandū ēē demōstrās. Scriba inq̄t erudit̄ ī regno dei: similis ē viro p̄familias p̄ferenti de thesauro suo noua t̄ vetera. Nō dixit vetera t̄ noua: qd̄ vtq̄z dixisset: nisi maluisset meritorū ordinē seruare q̄ tempoꝝ.

La. V. Ago ip̄e saluator cū obiurgaret ciuitate in quib̄ magnas v̄tutes fecerat ne q̄ crediderāt t̄ eis alienigenas anteponeret.

Act. 15. Verūt̄ inq̄t dico vob: tyro t̄ sydoni remissi. Abidem. erit in die iudiciū q̄ vob: Et paulopost alteri ci uitati. Amē inq̄t dico vob: qz fr̄e sodomoꝝ remissi erit in die iudiciū q̄ tibi. Hic euidētissime

Act. 12. pdicat diē iudiciū ēē venturꝝ. Et alio loco. Uiri in iniuite inq̄t surgēt ī iudicio cū generatiōe ista: t̄ p̄dēnabit eā: qz venit a finib̄ fr̄e audire sapiam salomōis: t̄ ecce plusq̄ ionahic. Regina austri surget in iudicio cū generatiōe ista t̄ cō dēnabit eā: qz venit a finib̄ fr̄e audire sapiam salomōis: t̄ ecce plusq̄ salomō h̄. Duas h̄ blocores resdiscim̄: t̄ v̄eturū ēē iudiciū: t̄ cū mortuoꝝ resurreciōe v̄tenturū. Deniniuitis em̄ t̄ re

gina austri qñ hec dicebat de mortuis sine du bio loq̄baꝝ: q̄st tū ī die iudiciū resurrecturos cē p̄dixit. nec iō dixit p̄dēnabit qz t̄ ip̄i iudicabūt h̄qz ex ip̄oꝝ cōpatiōe isti merito dānabuntur. Rursus alio loco: cū de hoīm bonoꝝ t̄ maloꝝ nūc p̄mixtōe: postea sepatiōe: q̄ vtq̄z in die iudiciū futura ē loqueret: adhibuit similitudinez de tritico seminato: t̄ supseminatis zizanijs: eās q̄ suis exponēs discipulis. Qui semiat iēt bo. **Act. 15.** nū semē ē filī hoīs: ager aut̄ ē h̄c mūd̄: bonū xō semēhi sūt filī regni zizania aut̄ hi filī sunt nequā. Inimicus aut̄ q̄ seminavit ea: c̄ diabolus. Mēssis aut̄ p̄sumatio ē secli: messores xō angelis sūt. Sic erit in plūmatiōe seculi. **Act. 15.** Hitter si. **Ibidem.** lius hoīs angelos suos: et colligent de regno suo oīa scādala t̄ eos qui faciūt iniqtatē: t̄ mit tent eos in caminū ignis: ibi erit flet̄ t̄ strido dentiū. Lūc iusti fulgebūt sīc sol in regno pa. **Ibidem.** tris eoz. Qui h̄z aures audiēdi audiat. Hic q̄ dem iudiciū vel diē iudiciū nō noīauit: s̄ multo eū clarius ip̄is rebus exp̄ssit: t̄ in fine seculi futurū ēē p̄dixit. Irē discipulis suis: Amē inq̄t di. **Act. 19.** co vobis q̄ vos q̄ secuti estis me: in regeneratiōe cū sederit filī hoīs ī sede maiestatis sue debitis: t̄ vos sup sedes duodeci iudicātes duo deci trib̄ isrl̄. Hinc discim̄ cū suis discipul̄ iudicaturū ielūm. Usū t̄ alibi iudeis dixit. Si ego **Luce. 11.** in beelzebub ejcio demonia. filī vestri in q̄eij ciūt̄. Ideo ip̄i iudices vestri erūt. Nec qm̄ sup duodecim sedes sessuros cē ait duodeci solos hoīes cū ip̄o iudicaturos putare debem̄. Duodenario q̄ppe nūero vniūsa qdā significata ē iudicatiū multitudo p̄p̄t duas p̄tes numeris p̄tēnarij: q̄ significat plerūq̄ vniūsitas: q̄ due p̄tes. i. tria t̄ q̄ttuor: altera p̄alterā multiplica te duodecim faciūt̄. Hā q̄ttuor ter: t̄ tria q̄ter duodecim sūt: t̄ si q̄ alia huī duodenarij nūeri q̄ ad hoc valeat ratio rep̄it. Alioq̄n qm̄ in locū iude traditor̄ apostolū mathiā legim̄ ordina. **Act. 15.** tu. Apl̄s paul̄ q̄ pl̄ illis oīb̄ laborauit vbi ad iudicandū sedeat non hēbit: q̄ p̄fecto cū alijs. **Act. 15.** sanctis ad nūerū iudiciū se ptinere dem̄fat: cū dicit. Nescit q̄ angelos iudicabim̄. De ip̄is q̄iudicadis in h̄ nūero duodenario siliscā c̄st. **Act. 15.** Nō ei q̄ dc̄m̄ ē. Iudicātes duodeciz trib̄ isrl̄. trib̄ leui q̄ tertiadecia ē ab eis iudicāda si erit aut̄ solū illū populū. nō etiā ceteras gētes iudicabūt. Qd̄ aut̄ ait in regeneratione. p̄culdul bio mortuoꝝ resurrectionē. noīe voluit regnatiōis intelligi. Sic eīs caro nīra regenerabit p̄incorruptionē. quēadmodū est aia nostra regenerata p̄fide. multa p̄tereo. q̄ de v̄lmo iudicio ita dicyidēt̄ vt diligenter p̄siderata

reperiantur ambigua: vel magis ad aliud pti
nentia: siue sc̄z ad eū saluatoris aduētū q̄ p̄
tū hoc t̄ps in ecclesia sua venit: h̄ est in mēbris
suis: p̄ticulariter atq; paulatiz: qm̄ tota corp̄
est enī: siue ad excidiū terrene hierlm̄: qz et d̄
illo cū loquī plerūq; sic loquī tanq; de fine se
culi: atq; de illo die iudiciū nouissimo et magno
loqua: ita vt dinosci n̄ possit oīno: nisi ea que
apud tres eū.gelistas: matheū: marcu: t̄ lucā
de hac resimilē dicta sūt inter se oīa cōferant.
Quedā q̄pe alī obscuri alter explicat plani-
us: vt ea q̄ ad vñā rē p̄tinentia dicunt: appearat
vñ dicant. **A**d facere vtcūq; curau in quadā
epla quā rescripti ad b̄tē mēorie virū esychiūz
salonitane vrbis ep̄m: cui ep̄le titul? It de si-
ne seculi. **P**roinde iā illō h̄ dicā qd̄ in euāge-
lio fū matheū de separatiōe bonoz t̄ maloz le-
git p̄ iudiciū p̄sentissimū atq; nouissimū xp̄i.

Abat. 25 **L**ū aut̄ venerit inq̄t fili hoīs in maiestate sua
t̄ oīs aglī cū eo. tūc sedē bit sup sedē maiestatē
sue. **E**t p̄gregabūt ante eū oīs gētes: t̄ separa-
bit eos ab iūicē: sic pastor segregat oīes ab he-
dis. **E**t statuet oīes quidez a dext̄ris suis: he-
dos aut̄ a sinistris. **T**ūc dicet rex his q̄ a dext̄r̄
eius erūt. **V**enite b̄ndicti p̄tis mei possidete
paratū vob̄ regnū a ɔstitutiōe mundi. **E**luri-
ui em̄: t̄ dedistis mihi māducare. **H**iriui t̄ dedi-
stis mihi bibere. **H**ospes crā: t̄ collegistis me.
Nudus et cooperuistis me. **I**nfirmus et visi-
tastis me. **I**n carcere erā: t̄ venistis ad me: tūc
r̄ndebūt ei iusti dicētes. **D**ñe: qn̄ vidim? te eī-
suriēt t̄ paum? **S**itientē: t̄ decim⁹ tibi po-
tū. **N**āt te vidim? hospitē t̄ collegim? te: aut
nudū t̄ coopūm? te. **A**ut qn̄ vidim? te ifirmū
aut in carcere: t̄ venimus ad te. **E**t r̄ndēs rex
dicet illis. **A**men dico vob̄: qd̄ diu vni fecistis d̄
his fratrib⁹ meis minimis: mihi fecistis. **T**ūc
dicet t̄ his q̄ a sinistris ei erūt. **D**iscēdite a me
maledicti in ignē eternū: q̄ patut ē diabolo t̄
angelis ei. **D**einde similiter etiā his enēerat
qd̄ illa non fecerint que dext̄ros fecisse memo-
rauit. **S**imilic̄z interrogantib⁹ q̄i eū viderit
in hoīz indigētia ɔstitutū: t̄ qd̄ minis suis non
factū ē: sibi factū nō fuisse responder. **S**ermo-
nēq; cludēs: t̄ hi inq̄t in suppliciū eternū ibūt
iusti at iūtā eīnā. **J**oānes vō euāgelistā aptissi-
me narrat eū in resurrectionē mortuoꝝ futuꝝ
p̄dixisse iudiciū. **L**ū em̄ dixisset. **N**e q̄i p̄ter
iudicat quēp; s̄ iudiciū oīc dedit filio: vt om̄es
honorificēt filiū: sic honorificant patrem q̄ nō
honorificat filiū non honorificant patrē qui mi-
sit illū: protinus addidit. **A**men amē dico vob̄
quia qui verbū meū audit t̄ credit ei q̄ me mi-
sit: habet vitaꝝ eternā: t̄ in iudiciū non veniet

sed trāsiet a morte in vitam. **E**cce hic dixit eti-
am fideles suos in iudiciū nō venire. **Q**uomō
ergo p̄ iudiciū sepabunt a malis: t̄ ad eius de-
xtram stabūt: nisi quia hoc loco iudiciū pro dā
natione posuit. **I**n tale q̄pe iudiciū nō veniet
qui audiunt verbū eius: t̄ credunt ei qui mi-
sit illum. **L**a. VI.

D **L**inde adiūgit et dicit. **A**men amē dico **J**oh. 5.

vobis: quia venit hora: t̄ nunc est quā-
do mortui audient vocem filij dei: t̄ qui audie-
runt viuent. **S**icut em̄ pater habet vitam in se
metipso: sic dedit t̄ filio h̄c vitā in semetipso.
Nondū de secūda resurrectiōe: id est corporū
loquī que in fine futura est: sed de p̄ma q̄ nūc
est. **H**anc quippe vt distinguaret ait **V**enit ho **I**bide-
ra t̄ nūc eīt. **N**on aut̄ ista corporoz: sed animaz
est. **H**abent em̄ t̄ ansē mortem suā in impieta-
te atq; peccatis. **S**ed quā mortē mortui sūt:
De quibus idē dñs ait. **H**inc mortuos sepeli- **A**bat. 8
re mortuos suos: vt sc̄z in aīa mortui: in corpe
mortuos sepelirēt. **P**ropter istos ḡ ipiētate t̄
iniquitate in anima mortuos: venit inquit ho **J**oh. 5
ra t̄ nūc est: quando mortui audient vocē filij
dei: t̄ qui audierint viuent. **Q**ui audierint dixit
qui obedierint: qui crediderint t̄ vīzō in finez
perseuerauerint. **N**ec fecit hic vīlā differentiā
bonoz t̄ maloz. **O**nibus em̄ bonum ē audire
vocē eius: t̄ viuere ad vitam pietatis ex impi-
etatis morte transeūdo. **D**e qua morte ait a-
postolus paulus. **E**rgo om̄es mortui sūt: t̄ pro **2. L**oī. 5
om̄ibus mortuis est vīlus: vt qui viuūtā non
sibi viuant: sed ei qui pro ipīs mortuus est t̄ re-
surrexit. **D**īnes itaq; mortui sūt in peccatis: ne
mine p̄sūs excepto: siue originalib⁹ siue etiā
volūtate additis: vel ignorādo vel sciēdo: nec
faciendo qd̄ iustū est: t̄ p̄ omnībus viuīs mortuī
is: viuīs mortuus est vīzō: id ē nullū habens oī
no peccatū: vt qui p̄ remissionē peccatorū vi-
uūt: iam sibi viuant: sed ei qui pro omnīb⁹ mor-
tuus est p̄pter peccata nostra: t̄ resurrexit p̄ **R**om. 4.
pter iustificationē nostrā: vt credentes in eūz
qui iustificat impiū: ex impietate iustificati: tā
q̄ ex morte iustificati ad primā resurrectionē
que nūc est animarū p̄tinere possum. **A**dhāc
em̄ p̄mam nō p̄tinent nisi q̄ beati erūt in eter-
nū: ad secūdā vero de qua mox locutur⁹ est: t̄
beatos p̄tinere docebit t̄ miseros. **I**sta est mi-
sericordie: illa iudiciū: **P**rop̄ qd̄ in psalmo scri-
ptū est. **M**isericordiā t̄ iudiciū cātabo tibi do-
mine. **D**e quo iudicio conseūter adiunxit at **P**s. 100.
qzair. **E**t potestatē dedit ei iudiciū facere: quia
filius homis est. **H**ic ostendit q̄i in ea carne ve **J**ob. 5.
niet iudicaturus in qua venerat iudicandus.
Adhoc em̄ ait. qm̄ filius homis est. **A**c deind **I**bide-

Liber

- Ibidem.** subiungens vñagim². Nolite inqt mirari hoc qd dixi: qz veniet hora in qua oēs q in monum̄tis sūt: audiēt vocē filij dei: t pcedent qui bōa fecerūt in resurrectionē vite: qui xō mala egerunt in resurrectionē iudicij. **Hoc ē illud iudicij** qd paulo ante sic nūc pdānatiōe posuerat dices. Qui verbū meū audit: t credit ei q misit me habet vitā eternā: t in iudicij nō veniet & transierit a morte in vitā. i. ptinendo ad primā resurrectionē qua nūc transierit a morte p̄iaruz ad vitā virtutū: in dānationē nō veniet: quā si gnificauit appellatiōe iudicij: sicut etiā in h lo.
- Ibidem.** co vbi ait. Qui xō mala egerūt in resurrectionē iudicij. i. dānationis. Resurgat ḡ in p̄ma: qui non vult in sc̄da resurrectionē dānari. **Eicit** ḡ hora t nūc ē: qñ mortui audient vocē filij dei t qui audierint viuent. i. in dānationē nō vident que sc̄da mors dī: in quaz sc̄dam mortem post secūdā que corpor̄ futura est resurrectionem precipitabunt qui in p̄ia q animaz ē nō resurgent. Veniet em̄ hora vbi nō ait: t nūc est: qz fine seculi erit: h ē in vltio t maximo iudicio dī quando om̄nes qui in monumentis sūt audiēt vocē eius t pcedent. **Nō dixit** quēadmodū in prima: t qui audierint viuent: non em̄ oēs viuent: ea sc̄z vita qqm̄ beata est: sola vita dicenda est. **Nā** vtiq̄ nō sine qualicūq̄ vita possent audire t de monumentis resurgēte carne: procedere. Quare aut nō oēs viuent: in eo qd se quis docet. Qui bona inquit fecerūt in resurrectionē vite: qui xō mala egerūt i resurrectionē iudicij. **Hi** sūt qui nō viuent: quia secunda morte morient. Mala qui p̄e egerūt quoniā male vixerūt: male aut vixerūt: quia in p̄ima q nūc ē aliaz resurrectionē nō reuixerēt: aut in eo q reuixerāt nō in fine vsc̄ manserūt. **Hi** cut ḡ dyē sūt regeneratiōes: de quibus iā sup locut^s sū: vna q fm fidē ē: q nūc fit p baptismū alia fm carnē q fiet in ei² incorruptōe atq̄ immortalitate p iudiciū magnū atq̄ nouissimū: ita sūt t resurrectionēs duc: vna p̄ma q nūc ē: t aniarū ē: q venire nō pmittit in mortē sc̄dam alia sc̄da q nūc nō ē: in seculi fine futura ē: nec aniarū corpor̄ ē: q p vltimū iudicij alios mitet in securi mortē: alios in eam vitam que nō habet mortē. **La. VII.**
- d.** **Ehis** duab² resurrectionib² idē Joan nes euāgelista in eo libro q dicit apocalipsis eo mō locut^s ē: vt eaz p̄ma a qbusdā n̄fis nō intellecta: etiā in quas dā ridiculous fabulas verteret. Aut quispe in libro memorato Joan nes apls. Et vidi āgelū descēdente de celo habente clavē abyssi: t catenā in manu sua: et renuit draconē illū serpentē antiquū q cognōia-
- tus est diabol² t satanas t alligauit illū mille annis: t misit illū in abyssi t clausit: t signauit super eū vt non seduceret iā gentes: donec finiatur mille anni: post hec optet eū solui breuitē p̄ore. **Et** vidi sedes t sedentes sup eas: t iudi- **Ibidem.** ciū datū ē illis: t aias occisoꝝ ppter testimoniū iesu ppter verbū dei. **Et** si qui non adorauerūt bestiā nec imaginē ei²: nec accepēt inscriptionē in fronte aut in manu sua t regnauerūt cū iesu mille annis: reliqui eoꝝ nō vixerūt donec finiantur mille anni. **Hece** resurrectio p̄ma ē **Beatus** t sanct^r est q̄ habet in hac p̄ma resurrectionē p̄tē. In istis secunda mors nō h̄z p̄tatem: s̄ erunt sacerdotes dei t xp̄i: t regnabunt cū eo mille ani. Qui ppter hec hui² libri xba p̄ma resurrectionē futurā suspicari sūt corpore inter cetera maxime nūero annoꝝ mille p̄mo ti sūt tanq̄ opteret in sanctis eo mō velut tantū p̄is fieri sabbatismū: vacationē sc̄z sanctam post labores annoꝝ sex miliū: ex q̄ creat^r ē hō: t magni illi² p̄cti merito i hū² mortalitatis erūnans de padisi felicitate dimissus ē: vt qm̄ scrip̄tū ē. **Unus** dies apud dñm sīc mille ani: t mil le ani sīc dies vn²: sex annoꝝ milib² tanq̄ sex dīebus impletis: sequat^r velut sabbati septim² i annis mille postremis: ad h̄z sc̄z sabbati celebrandū resurgentib² sanctis. Que opinio cēt vtiq̄ tolerabilis: si aliq̄ delitie spiritales i illo sabbato affutare sc̄tis pdñi p̄ntiā crederet. **Nā** etiā nos hoc opinari suimus aliq̄. **Gz** cuz eos q̄ tūc resurrexerit dicat imoderatissimis carnalibus epulis vacatuos: in quibus cibus sit tant^r ac pot^r vt nō solū nullā modestiā teneat modū q̄ ipius incrudelitatē excedat nūllo mō ista p̄nt nisi a carnalib² credi. **Hi** autē q̄ spiritales sūt istos ista credētes. Chilastes adpellant greco vocabulo: qd vbi e verbo exprimentes nos possum^r miliarios nūcupare eos aut longū est resellere ad singula: p̄poni^r quē admodū sc̄ptura hec accipiēda sit iā debemus ostendere. **Ait** ipē dñs n̄f iesus xp̄s. **Nemo** p̄t introire in domū fortē: t vasa ei² eripe nisi p̄pus allegauerit fortē: diabolū volēs intelligi fortē: q̄ ipē gen^r hūanū potuit tenere captiuū: vasa xō ei² q̄ fuerat ereptur^r: fideles suos futuros: q̄s ille in diuersis peccatis atq̄ impieratibus possidebat. **Atq̄** alligaret hic fortē: ppterera vidit iste apls in apocalipsi angelū descendedēt de celo: habētē clavē abyssi: t catenā in manu sua. **Apoē 20** Et tenuit inqt draconē illū serpentē antiquū q̄ cognōiat^r est diabol² t satanas: t alligauit eū mille annis: h̄ē ei² p̄tātē ab eis sedēcētis ac possidētis q̄ fuerat liberandi cobiuit atq̄ frenauit. **Mille** āt anni: duob² mōis

pnt quātū mīhi occurrit intelligi: aut quia i vltimis ānis mille ista res agit: i. lextō ānoꝝ miliario tanqꝫ sexto die: cui nūc spacia posteriora voluuuf: secuturo deinde sabbato qd nō hz vesp̄a: requiē sc̄ sanctoꝝ qnō hz finē: vt huīus miliarij tanqꝫ dic̄ nouissimā p̄tē q remanebit vſqꝫ ad terminū seculi: mille ānos appellaerit: eo loquēdi mō q̄ ps significat a toto: aut certe mille annos pro ānis oīb̄ hui⁹ seculi posuit: vt pfecto nūero notaref ipa t̄pis plenitudo. **A**llenari⁹. n. nūer⁹ denarij numeri quadrati solidū reddit. **D**ecē q̄pe decies duxta: fiunt centū: q̄ iā figura quadrata: s̄ plana ē. Ut aut in altitudinē surgat et solida fiat rursus cētū decies multiplicant̄ et mille fūt. **D**orro si cētū ipa aliq̄ mō p̄ vniūstite aliqui ponant̄: quale illud ē qd dñs oīa sua dimittenti et cū seq̄nti: pmisit dices: accipiet in seculo centuplū: qd ex

2. Lor. 6 ponēs qdāmō apls ait. Quasi nihil habētes: et oīa possidentes: qr̄ et aī iā dictū est fidelis ho mis tot⁹ mūdus diuītiaꝝ ē: quātū magis mille p̄ vniūstite ponunt̄: vbi est soliditas ipius de narie quadrature. **U**ni nec illud mēl⁹ intelligit: qd in psalmo legit̄. **H**emor fuit in seculū testamenti sui: verbi qd mādauit in mille ḡnātiōes: i. in oēs. **E**t misit illū inq̄t in abyssuꝝ: vti q̄ diabolū misit in abyssum. **Q**uo noīe significata ē multitudō innūterabilis impioꝝ: quoū in malignitate eduersus ecclesiā dei multa p̄fundā sūt corda: non qr̄ ibi diabol⁹ aī nō erat: s̄ iō dicit illuc missus: quia exclusus a credenti bus plus cepit impios possidere. **P**lus namqꝫ possidetur a diabolo qui non solū alienatus ē a deo: verūtia gratis odit seruientes deo. **E**t clausit inq̄t: et signauit sup eū: vt iā nō seducet ḡtes: donec finiant̄ mille āni. **C**lausit sup eū dictū est: interdixit ei ne possit exire. i. vetituz trāsgredi. **S**ignauit aut̄ qd addidit significas se mīhi videf̄: qd occultū ec̄ voluit q̄ ptineant ad p̄tē diabolī: et q̄ nō ptineat: **H**oc q̄pe in sc̄lo isto prōfus later: qr̄ et qui videf̄ stare vtrū sit casurus: et qui videf̄ iacere vtrū sit surrectur⁹ incertū est. **A**beis aut̄ gentibus seducēdis hūi us interdicti vinculo et claustro diabol⁹ phibetur atqꝫ cohībet: q̄o ptinentes ad xp̄m seducebat antea: vel tenebat. **H**as em̄ deus elegit aī mūdi p̄stitutionē: eruere de p̄tē tenebrarum et transferre in regnū filij claritatis sue: sic apostol⁹ ait. **N**ā seducere illū gentes etiā nūc: et se cū trahere in eternā penā: s̄ nō p̄destinatas in eternā vitā q̄s fidelis ignorat. **N**ec moueat q̄ sepe diabolus seducit etiā illos: q̄ iā regeneratiū xp̄o. vias ingrediunt̄ dei. **N**ouit em̄ dñs q̄ sūt etiā ex his in eternā dānationē neminez ille

seducit. **G**ic em̄ nouit eos dñs: vt de⁹: quez nī bil later etiā futuroꝝ: nō vt hō q̄ hominē ad p̄sens vider: s̄ iī vider cui⁹ cor nō vider: q̄lis ac postea sit futur⁹: nec seipm vider. **A**d hoc ḡ ligatus ē diabol⁹ et inclusus in abysso: vt iā nō seducat gentes: ex quibus p̄stat ecclia q̄s antea seductas tenebat anteqꝫ et ecclia. **N**ec enīz dictū est. **V**t nō seduceret aliquē: s̄ vi nō seducet inq̄tā gentes in quib⁹ ecclia p̄culduō voluit intelligi. **D**onec finiant̄ mille āni: i. **Ibidem.** aut qd remanet de sexto die q̄ p̄stat ex mille annis: aut oēs āni quib⁹ deinceps h̄ seculū pagē dū est. **N**ec sic accipiendū ē qd ait: vt nō seducet ḡtes donec finiant̄ mille āni: quasi postea seducturus sit eas dūrāxat ḡtes ex quib⁹ p̄de statua p̄stat ecclia: a qb⁹ seduccendis illo est viculo claustroꝝ phibitus. **G**ed aut illa locutiōe dictū est q̄ in lcripturis aliquotiens iueniatur. qualis est in psalmo. **G**ic oculi. nī ad dñm dēū nīm donec miseraf̄ nī. **H**ec em̄ cuī mīserit̄ fuerit: nō erūt oculi seruoz ei⁹ ad dñm dēū suū. **A**ut certe iste ē ordo verboꝝ. **E**t clausit et signauit sup eū donec finiant̄ mille āni. **D**ō vero interposuit vt nō seduceret iā gentes: ita se habet: vt abhī⁹ oīdinis cōnīxione sit liberū: et seorsū intelligentia yelut si post ad deret: vt sic se h̄bet tota sinia. **E**t clausit et signauit sup eū donec finiant̄ mille āni vt nō seducet iā gentes id ē iō clausit donec finiant̄ mille āni. vt iam nō seduceret ḡtes. **¶ Ca. VIII.**

Ost hoc inq̄t optet eūz solui breui tpe. **p** **S**ilē diabolo ligari et includi: ecclia s̄z nō posse seducere: h̄ ḡ erit solutio ei⁹ vt possit. **A**bsit. **N**ūq̄em ab illo ecclia seducet p̄ destinata et electa aī mūdi p̄stitutionem: de q̄ dictū ē. **N**ouit dñs q̄s sūt eius: et tamen hic erit ecclia illo tpe etiā q̄ soluend⁹ ē diabol⁹. sic ex q̄ē instituta h̄ sūt et erat oī tpe: i suis vtrīz qui succedūt nascedo morientib⁹. **R**az paulopost dīc. **M**y solut⁹ diabol⁹ seducet has gentes toto orbe frāz: ac trahet in bellū adūsus eā. q̄rū **Apoč. 20** hostiū nūcrus erit vt arena maris. **E**t ascēde rūt: inq̄t sup frē latitudinē: et cinxēt castra san **Ibidem.** ctōz: et dilectā ciuitatē: et desēdit ignis de celo a dō et comedite eos: et diabol⁹ q̄ seducebat eos missus ē in stagnū ignis et sulphuris vbi ē et bestia et pseudo pp̄he: et cruciabunt̄ die ac nocte in secula seculoz. **S**ed h̄ iā ad iudiciū nouissimū p̄mitet qd nūc ppter ea cōmēorandū puta uiue q̄s existimet eo ipo tpe quo q̄ soluet dia bolus in hac frā ecclia nō futurā. illo hic eam vel non inueniēt cū fuerit solutus. vel absumente. cū fuerit p̄secutus. **N**ō itaq̄ p̄totum h̄ t̄pus qd liber iste cōplectis a p̄moscūlicet adū

Liber

tuxpi vsq; in seculi finē q; erit scđus ei° aduct° ita diabol° alligat: vt ei° hec ipa sit alligatio: phoc interuallū qđ mille ānoꝝ nūero appellat n̄ seducere ecclesiā: qñ qđē illa nec solut° vtq; seductur° ē. Hā pfecto si ei° alligatio ē nō posse seducere siue nō pmitti: qđ erit solui: nisi posse seducere siue pmitti: Qđ absit vt fiat. Sz alligatio diaboli est nō pmitti exercere totā tēptationē quā pōt vel vi veldolo ad seduccōs homines in p̄tē suā cogēdo violent: fraudulenſe fallēdo. Qđ si pmitteret in tā longo tpe: t tāta infirmitate mītoꝝ: plurios tales qles deus id ppeti nō vult: t fideles deijceret t ne crederet ipdūret. Qđ ne faceret alligat° ē. Tūc aurez soluet: qñ t breue tps erit. Hā trib° ānis t sex mensib° legis totis suis suoꝝ virib° scūtūrū: t tales erūt cū qb° ebelligerādū ē: vt vin citato ei° ipetu insidias nō possint. Si autēz nūq; solueret: min° apperet ei° maligna potētia: minus sancte ciuitatis fidelissimo patienzia pbare: min° deniq; pspiceretur: qđ magno ei° malo tā bñ fuerit vsus oipotēs de°: q; eū nec oino abstulit a tēptatiōe sanctoꝝ: q̄uis ab eo rū interioribus hoib° vbi in deuz credit: foras missū: vt forinsec° ei° oppugnatiōe pfceret: et in eis q; sūt ex pte ipius alligauit: ne quātā posset effundendo t exercēdo maliciā innūerabiles infirmos: ex qb° ecclēsiā multiplicari t iple ri optebat: alios credituros: alios iā credētes a fide pietatis hos deterret: hos frangeret. t solueret in fine: vt qđ fortē adulatriū dei ciuitas supauerit: cū irgenti gloria sui redēptoris adiutoris: liberatoris aspiciat. In corū lāne q; tūc futuri sūt sanctoꝝ atq; fidelis cōpatōe qđ sum° nos. Qñ qđē ad illos pbandoſtant° sol uet inimic°: cū q; nos ligato tātis pculis dimicam°: q̄uis t h̄ tps iteruallo: qsdā milites xp̄i tā prudētes t sortes sūisse atq; eē nō dubiu est vt etiā si tūc in ista mortalitate vixeret: q; ille solueret: oēs insidias ei° atq; imper° t cauerent prudētissime t patiētissime sustineret. Hec autē alligatio diaboli n̄ solū facta ē ex q; cepit ecclēsia p̄ter iudeā terrā in natiōes alias: aliasq; di latari: s; etiā nūc fit t fieri vsq; ad terminū seclū q; soluend° ē: q; t nūc hoices ab infidelitate in q; tpe eos possidebat puerunt ad fidē: t vscq; in illū finē sine dubio puerent. Etyuq; vnicuiq; fidelis iste fortē tūc alligat: qñ ab illo tāq; vas ei° eripi: t abyssus vbi inclusus ē nō in eis con sumpta ē qñ sūt mortui: q; tūc erāt qñ eē cepit i clusus: s; successerūt eis alii nascēdo atq; succedūt donec finiat h̄ seculū q; oderint xpianoe: in q; q̄tudie velut in abysso cecis t pfundis cor dibus includat. Utq; autē etiā illis vltis tribus

annis t me: sibus sex: qñ solut° totis viribus seuitur ē aliq; in q; nō fuerat sit accessur° ad si dē nōnulla qstio est. Quō etiā stabit qđ dictū ē. **Q**uis intrat in domū fortis vt vasa ei° eripiat **Mat. 12.** nisi p̄us allegauerit fortē si etiā solutio eripiat **A**c p̄b cogere videt ista lānia vt credam° illo li cet exiguo tpe neminē accessurū eē pplo xpia no: s; cū eis q; iā xpiani repti fuerint diabolum pugnaturū: ex qb° etiā si aliq; victi secuti eū fu erint: nō eos ad pdestinatū filiorū dei numerū ptinere. Nec em̄ frustra idē Jobes apls qui t hāc apocalipsim scripsit: in eplā sua de quibus **1. Job. 2.** dā dixit. **E**x nob exierūt: s; nō erāt ex nob. **N**az si fuissent ex nob p̄missent vtq; nobiscū. Sz qđ fiet d̄ p̄mis: **E**minū qđ p̄e icredibile ē: nulos iā natos t nōdū baptizatos: poccupari xp̄iorū filios illo tpe infantes: nulos etiā ip̄is na sciā dieb°: aut si eft nō eos a pentib° suis vsq; ad lauacꝝ regeneratōis mō q; cūq; pduci. Qđ si fieret: q; pacto soluto iā diabolo vasa ista eripie tur: in cui° domū nemo intrat vt vasa ei° eripiat: nisi p̄us allegauerit eū. **I**mmo xō id potius eē credendū: nec q; cadat de ecclia: nec q; acce dant ad eccliam illo tpe defuturos: s; pfecto tā fortē erūt t parētes p̄baptizandis p̄uiliis suis: t hi q; tūc p̄mis: credituri sūt: vt illū sortem vincat etiā nō ligatū. i. hoib° q̄libet antea nun q; vel artib° insidiantē vel vrgentē virib°: t v̄gilanter itelligat: t tolerans ferat: ac stilli ctiā nō ligato eripiant. **H**ec iō falsa erit euāgelica illa lānia. **Q**uis intrat in domū fortis vt vasa ei° eripiat nisi p̄us allegauerit fortē. **E**cēm. n̄ sen tentie ei° veritatē: ordo iste seruat° est: vt p̄us alligaret fortis: ereptisq; vasis ei° longe lateq; in oib° ḡtib° ex firmis t infirmis ita multiplicaref ecclia: vt ex ipa refū diuinis p̄dictaꝝ et ipletarū robustissima fide etiā soluto vasa posset auferre. **S**i cēm fatendū ē multoꝝ refrigescere caritatē cū abūdat iniqtas etiā iniustitias maxisq; pfectiōib° atq; fallacy diaboli iā soluti eos q; i libro vite sc̄pti si sūt eē m̄los cessuros: hic cogitadū cū solū q; bonos fideles il lud tps iueniet s; nōnl̄os etiā q; fors adhuc eft adiuuātē deigfa p̄p̄siderationē sc̄pturaꝝ: in q; bus t alia finis ipē p̄nūciat° ē quē venire iā sen tiūt ad credēdū qđ nō credebāt futuros eē fir miores: t ad vincendū etiā nō ligatū diabolū fortiores. Qđ si ita erūt ppter ea p̄cessisse credēda ē ei° alligatio: vt t ligati t soluti expolia tio seqrēt: qm̄ de hac re dictū ē. **Q**uis intrabit **Mat. 12.** in domū fortis: vt vasa ei° eripiat nisi p̄us allegauerit fortē. **¶ La. 1X.** **XV**

Interca dū mille ānis ligat° ē diabolus sancti dei regnāt cū xp̄o etiā ip̄i° mille

Bat. 25. annis eisdē sine dubio: t eodē mō intelligēdis id ē isto iā tpe prioris ei⁹ aduent⁹. Excepto qđ pe illo regno de q̄ in fine dicitur⁹ ē. Tēlētē bñdīcti p̄fis mei possidete patū vob̄ regnū. Misi ei alioqđ mō lōge qđē ipari iā nūc rēgrēt cū illo sc̄i ei⁹ qb⁹ ait. Ecce ego vobiscū sū vſcq̄ in p̄sumationē seculi; p̄fectio nō etiā nūc dicereſ ec-
Bat. 13. cleſia regnū ei⁹ regnū vē celoz. H̄az v̄tqđ isto tpe in regno dei crudelē ſcriba ille q̄ p̄fert d̄ ihe ſauro ſuo noua t vēta; d̄ q̄ ſup̄ locuti ſum⁹. Et de ecclia collecturi ſūt zizania mēſſores illi q̄ p̄miſſi cū tritico ſimul crescere vſcq̄ ad mēſſem.
Ibidem. Qđ exponēſait. Nēſſis ē finis ſclī: mēſſores at ſāgeli ſūt. H̄ic ḡ colligūt zizania t igni cōbu runt: ſic erit in p̄ſumatiōe ſeculi. M̄itteret filius hois angelos ſuos: t colligēt d̄ regno ei⁹ oīnia ſcādala. H̄uqđ d̄ regno illo: vbi nulla ſūt ſcādala? De iſto ḡ regno ei⁹ qđ ē ecclia h̄ colligenſ.
Bat. 5. Trēdiē. Qui ſoluerit vnu de mādati iſtis mini-
mis t docuerit ſi hoies: minim⁹ vocabit in re-
gno celoz; q̄ autē fecerit t ſic docuerit magn⁹
vocabit in regno celoz; vtrūqđ dīc in regno ce-
loz; t q̄ nō facit mādata q̄ docet. h̄ ē. n. ſolu-
tū: nō facēt: t illū q̄ ſac̄ t ſic docet. ſi tu ſi mi-
num⁹: illū magnū. Et p̄tinuo ſecut⁹ adiungit.
Ibidem. Dico em̄ vob̄ q̄: niſi abūdauerit iuſticia v̄fa ſu-
per ſcribarū t phariseoz. Id ē ſup̄ iuſticiā eorū
q̄ ſoluūt qđ docet. De ſcribisei t phariseis dīc
Bat. 23. alio loco. qm̄ dīcūt ſi faciūt. niſi ḡ ſup̄ eos abū
dauerit iuſticia v̄fa. i. vt vos nō ſoluatiſ ſaci-
atis pori⁹ qđ docetis: ſi intrabitis inq̄t i regnū
celoz. Alio mō iḡt itelligēdu ē regnū celorum
vbi ſ̄bo ſūt: t ille. ſ. q̄ ſoluit qđ docet: t ille q̄ fa-
t̄ ſ ille minim⁹: iſte magn⁹. Alio mō at regnū ce-
loz d̄: q̄ ſi trar n̄iſi ille q̄ ſac̄. Ac q̄h vbi vtrūqđ
gen⁹ ē ecclie. ē q̄lis nūc ē. Ubi at illud ſolū erit
ecclia ē. q̄lis tūc erit q̄n̄ mal⁹ i ea nō erit. Ergo
ecclia t nūc ē regnū xp̄i regnū celoz. Re-
gnāt itaqđ cū illo etiā nūc ſc̄i ei⁹: aliſ qđē q̄ ſūc
regnabūt: ne cū illo regnāt zizania. Q̄uis i
ecclia cū tritico crescāt. Regnāt em̄ cū illo q̄
faciūt qđ apl̄s ait. Si ſurrexitis cū xp̄o q̄ ſur-
ſū ſūt ſapite vbi xp̄s ē in dextera dei ſedens: q̄
ſurſū ſūt q̄rite: nō q̄ ſup̄ ſrā. De q̄lib⁹ itē dīc: qđ
eoꝝ ſūſatio ſit in celis. Poſtrēo regnāt cū illo
q̄ eo mō ſūt in regno ei⁹ vt ſint etiā ip̄i regnuz
ei⁹. Quō at ſūt regnū xp̄i: q̄ vt alia rāceā: q̄uis
ib̄ ſint donec colligāt i fine ſclī d̄ regno ei⁹ oīia
ſcādala: tū illic ſua q̄rūt ū q̄ iſeu xp̄i. De h̄ ḡ re-
gno militie in q̄ adhuc cū hoste p̄fligit: t aliquā
repugnaſt repugnatib⁹ vitijs: aliquā cedētib⁹
imp̄at donec veniaſt ad illud pacacissimum re-
gnū vbi ſine hoste regnabit. Et d̄ hac p̄ma re-
ſurrecioē q̄nūc ē liber iſte ſic loquit̄. Cū em̄ di-

xifſet alligari diabolū mille ānis t poſtea ſolui-
breui tpe: mox recapitulādo qđ iſtis mille an-
nis agat ecclia vel agat i ea. Et vidi inq̄t ſe: **Ibidem.**
des t ſedētes ſup̄ eas t iudiciū datū ē. Nō h̄ pu-
tādū ē d̄ vitio iudicio dīc: ſ ſedes p̄poſitor̄: et
ip̄i p̄poſitor̄ itelligēdi ſūt: p̄ q̄ ſi ſi ecclia guber-
nāt. Iudiciū at dictū: nullū mēl⁹ accipiendū
videt: q̄d dictum est. Que ligaueritis i ter- **Dat.** 18.
raligata eſt t i celo: t q̄ ſolueritis i fra: ſoluta
erūt t i celo: **Un.** apl̄s. Quid em̄ mihi ē inq̄t ſ. **Loy.** 5.
d̄ his q̄ forſ ſūt iudicare. Nōne d̄ his q̄ int̄ ſūt
vos iudicatis. Et aie inq̄t occiſor̄ p̄p̄ ſteſto **Apoc.** 20
niū iſeu: t p̄p̄ ſ̄bū ſi: ſb. audīt qđ poſtea dictu-
rus ē. Et regnauerūt cū iſeu mille ānis: aie. ſ.
martyrū nōdū ſibi corpib⁹ ſuis reddit̄: meq̄ ei
p̄oꝝ aie mortuoꝝ ſepaſt ab ecclia: que etiā
nūc ē regnū xp̄i. Alioqđ nec ad altare diſieret
eoꝝ mēoria in cōmuñiōe corporis xp̄i: nec aliqd
p̄deſſet ad ei⁹ i piculis baptiſmū currere: ne ſi
ne illo ſiniaſt h̄ vita: nec ad recōciliationē ſi for-
te p̄ p̄niam malā veſciām qſcq̄ ab eodē corpe
ſepaſt ē. Cur em̄ ſiūt iſta: niſi q̄ ſideles etiā de-
ſucti mēbra ei⁹ ſūt. Q̄uis ḡ cū ſuis corpib⁹ nō
dū ſūt: iā tū coꝝ aie regnāt cū illo: dū iſti mille
āni decurſt: **Un.** i h̄ eodē libro t alibi legiſ. **De Apoc.** 4.
atimo: tui q̄ in dño moriūt: āmodo iā etiā dicit
ſp̄us vt req̄eſcat a laborib⁹ ſui: nā oga eoꝝ ſe
quunt̄ illos. Regnāt itaqđ cū xp̄o nūc primū
ecclia i viuīs t mortuīs. Propreſa em̄ ſic dīc
apostol⁹: mortu⁹ ē xp̄s: vt ſiuoꝝ t mortuoꝝ **Rom.** 14.
dominet. H̄iō tñmō martyrū aias cōmēora-
uit: q̄ ip̄i p̄cipue regnāt mortui q̄ vſcq̄ ad mor-
tē p̄ v̄itate certauēt. H̄iā p̄te totū etiā cēſos
mortuos itelligim⁹ p̄tinētes ad ecclia ſi ſi re-
gnū xp̄i. Qđ x̄o ſequit̄. Et ſi q̄ nō adorauerint **Apoc.** 20
bestia nec imaginē ei⁹: nec acceperit iſcptionē
i frōte: aut i manu ſua: ſimilis t de viuīs t mor-
tuīs dēm⁹ accipe. Que ſit porro iſta bestia: q̄
uiſ ſit diligēt̄ inq̄rēdū ū tñ abhorret a fide re-
cta vt ip̄a ip̄ia ciuitas itelligaf: t popul⁹ iſide-
liū p̄trari⁹ populo fideli t ciuitati dei. Imago
x̄o ei⁹ ſimulatio ei⁹ mihi videt: i eis videlicet
hoib⁹: q̄ velut fidē p̄ſtenſ: t iſidelis viuūt ſin-
gūt ei ſe eē qđ ū ſūt: vocant̄ q̄ ū veraci effigie:
ſi fallaciū magie xp̄iani. Ad eandē nāqđ bestiaſ
p̄tinēt nō ſolū apti inimici nois xp̄i: t ei⁹ glorio-
ſiſſime ciuitatis: ſi etiā zizania q̄ de regno eius **Dat.** 13.
qđ ē ecclia in fine ſeculi colligēda ſūt. Et qui
ſunt q̄ bestia nō adorāt nec imaginezei⁹: niſi q̄
faciūt qđ ait apostol⁹. Ne ſitiſ iugū duſētes cū **2. Loy.** 6.
iſidelib⁹: Nō adorāt em̄. i. nō p̄ſentiunt: nō ſbū
ciunt̄: neq̄ accipiunt inſcriptionē: notā ſez cri-
minis in frōte p̄p̄ ſteſto: in māu p̄p̄ ſop̄a-
tiōes. Ab his ḡ malis alieni ſiue adhuc in iſta

Liber

mortali carne viuētes: siue defuncti regnant
 cū xpō: iā nūc qdāmō huic tpi pgruo p totuʒ h
 infuallū qdā mūllo significatānoꝝ. Reliq
 qui eoꝝ inq̄t nō vixerūt: hora ei nūc ē cū mortui
 audiūt vocē filij dei: t q̄ audierit viuēt. Reliq
 xō eoꝝ nō viuēt. Qd̄ xō subdidit. Donec finiā
Joh. 5
Apoc. 20
 tur mūllo āni: intelligēdū ē q̄ eo tpe nō vixerūt
 q̄ viuē debueft ad vitā. s. de morte transēudo.
 Et iō cū dies venerit q̄ fieri t corpym resurrectō
 nō ad vitā de monumētis pcedēt: s. ad iudiciū
 ad dānationē sc̄z q̄ sc̄da mors br. Donec em̄ fi
 niāt mūllo āni qclioꝝ nō vixerit: i. isto toto tpe
 quo agit p̄ma resurrectionē nō audierit vocez fili
 li dei: t advitā de morte nō trāsierit: pfecto in
 sc̄da resurrectiōē q̄ carnis ē: in mortē sc̄da z cū
 ipa carne trāsibit. Sequit̄ em̄ t dic. Hec resur
 rectio p̄ma ē. Beat̄ t sanct̄ q̄bz i hac p̄ma re
 surrectiōē p̄t̄. i. p̄t̄iceps eī c. Ip̄e ē ēt̄ p̄t̄iceps
 eī q̄ nō solū a morte q̄ in p̄t̄is ē reuiuiscit: ve
 rūciā in eo q̄ reuiuiscit p̄manet. In istis inq̄t
Apoc. 20
Ibidem.
 sc̄da mors nō bz p̄t̄ē. Habet aut̄ in reliq̄s de
 qb̄ sup̄i ait: reliq̄ eoꝝ nō vixerūt donec finiāt
 mūllo āni: qm̄ isto toto tpi interuallo qdā mūllo
 ānos vocat: quātūcūq̄ i eo qclioꝝ eoꝝ vixit i cor
 pore nō reuixit a morte i q̄ eū tenebat sp̄etas:
 vt sic reuiuiscēdo p̄me resurrectionēs p̄t̄iceps si
 eret: atq̄ i eo p̄t̄ē sc̄da mors nō habet. **La. X**
 Tint q̄ putat̄ resurrectionē dīcī nō pos
 s̄ se nisi corporꝝ: iō istā q̄ in corpib̄ p̄maz
 futurā cē p̄t̄endit. Quoꝝ em̄ ē inquiūt
 cadere: eoꝝ cē resurgere. Cadūt āt̄ corpora mo
 riendo: nā a cadendo cadauera nūcupāt̄. Nō
 ḡaiaꝝ inquiūt̄ resurrectio p̄t̄ cē: s. corporꝝ. Bz
 qd̄ tra apostolū dicūt: q̄ ea resurrectionēs ap
 pellat̄. Nā fm̄ interiorē: nō fm̄ exteriorē hoīez
Eclo. 3
Roma. 6
Epbe. 5
 vtioꝝ resurrexerāt: qb̄ ait. Si cōsurrexit̄s cū
 xpō: q̄ surſū sūt sapite: quē sensū sub x̄bis alijs
 alibi posuit dices. Ut quēadmodū x̄ps a mor
 tuis resurrexit p̄gl̄iam p̄t̄is: sic t̄ nos i nouita
 te vite abulem̄. Hic ē t̄ illud. Surge q̄ dormis
 t̄ exurge a mortuis t̄ illūinabit te x̄ps. Qd̄ au
 t̄ dicūt nō posse resurgere nisi q̄ cadūt t̄ iō pu
 t̄at̄ resurrectionē ad corpora nō ad aias p̄tinere
 q̄ corporꝝ ē cadere: cur nō audiūt: nō receda
 tis ab illo ne cadat̄: t̄ suo dñio stat aut̄ cadit: et
 q̄ putat̄ se stare videat ne cadat̄. Puto em̄ q̄ i
 aia nō in corpe casus iste cauēdus ē. Si iigit̄ ca
 dentium est resurrectio: cadunt autem t̄ anie
 p̄fecto t̄ animas resurgere cōfitendum est.
Rom. 14
1. Lox. 10
Apoc. 20
Ibidem.
 Qd̄ aut̄ cū dixisset. In istis sc̄da mors nō habz
 p̄t̄ē: adiūxit atq̄ ait. Exerūt sacerdotes dei
 t̄ x̄pi: t̄ regnabūt cū eo mūllo annis: nō vtioꝝ de
 solis epis t̄ p̄sbyteris dictū ē: q̄ pprie iā vocan
 tur in ecclia sacerdotes: s. sic oēs xp̄ianos dic̄
 mus pp̄i mysticū chrisma: sic oēs sacerdotes q̄
 niā mēbra sūt vnī illī sacerdoti. De qb̄ apl̄o
 petr̄. Plebs inq̄t sc̄a regale sacerdotiū. Sane i. Pe. 2.
 licet breuī atq̄ trāseūter insinuauit deum esse
 xp̄m: dicēdo: sacerdotes dei t̄ x̄pi: h̄ ē p̄fis t̄ fili;
 q̄uis pp̄i formā fui sic filī hoīis: ita etiā sacer
 dos x̄ps effect̄ sit in etiū: fm̄ ordinē melchise
 dech. De q̄ re in h̄ ope nō semel dixim̄. **La. XI**
Cū finiti fuerint inq̄t mūllo āni: solue Apoc. 20
e
 tur satanas de custodia sua: t̄ exhibit
 ad seducēdas nationes q̄ sunt in q̄ttu
 or̄ angulis frē gog t̄ magog: t̄ trahet eos i bel
 lū q̄ru numer̄ ē vt harena maris. Ad h̄ ḡtunc
 seducet: vt in h̄ bellū trahat. Nā t̄ antea mōis
 qb̄ poterat: p̄ mala multa t̄ varia seducebat.
 Exhibit aut̄ dictū ē: in aptā p̄secutōē de latebris
 erūpet odioꝝ. Hec em̄ erit nouissima p̄secutio
 nouissimo īminētē iudicio quā sc̄a ecclia toto
 terraz or̄be patit̄: vniūsa. s. ciuitas x̄pi: abvni
 uersa diaboli ciuitate q̄stacūq̄: erit vtraq̄ sup
 terrā. Gentes q̄p̄e iste q̄s appellat gog et ma
 gog: nō sic sunt accipien de tāq̄s sint aliq̄ mali in
 aliq̄ pte frāz barbari p̄stituti: siue qdā suspi
 can̄ getas t̄ massagetas pp̄i l̄ras horū noīm
 p̄mas: siue aliq̄s alios alienigenas: t̄ a romāo
 iure seiūctos. Toto nāq̄ or̄be frāz significa
 ti sunt isti eē cū dictū ē. Natiōes q̄ sunt in q̄ttu
 or̄ angulis frē easq̄ eē subiecit gog t̄ magog.
 Quoꝝ interptatiōēz noīm eē cōperim̄ gog te
 ctum: magog detectū: tanq̄ dom̄: t̄ ip̄e q̄ p̄cē
 dit̄ d̄ domo. Gentes iigit̄ sūt in qb̄diabolū ve
 lut in abyſſo sup̄i ītelligebam̄ inclusū: t̄ ip̄e d̄
 illis qdāmō sese offerēs t̄ p̄cedēs vt ille sim̄ te
 ctuꝝ: ip̄e detectū. Si aut̄ vtrūq̄ referamus ad
 gentes: nō vnu horū ad illas: alteꝝ ad diabos
 lum: t̄ tectū ip̄e sunt gētes: q̄ in eis nūc inclu
 dif̄. t̄ qdāmō legit̄ inūnic̄ antiqū: t̄ detectuz
 ip̄e erūt q̄n̄ in aptū odiū de opto erupture sūt
 Qd̄ xō ait. Et descēderūt sup̄ terre latitudinē
 t̄ cinxerūt castra sc̄oꝝ t̄ dilecta ciuitatē: nō vt
 q̄ ad vnu locū venisse: vel vēturi ēsse significa
 ti sunt: q̄sī aliq̄ vno loco futura sūt castra sc̄oꝝ
 t̄ dilecta ciuitas cū h̄ n̄ sit nīl x̄pi ecclia toto fra
 tu or̄be diffusa: ac p̄b̄ vbi cūq̄ tūc erit q̄n̄ in oīb̄
 gētib̄ erit: qd̄ significatū ē noīe latitudinis ter
 re: ibi erūt castra sc̄oꝝ. ibi erit dilecta deo ciu
 tas eī. ibi ab oīb̄ inūnicis suis: q̄z t̄ ip̄i in oīb̄
 gentib̄ cū illa erūt p̄secutiōis illius imanitate
 cinget. h̄ est in angustia tribulatiōis artabitur
 v̄gebit̄. excludet̄. nec militia suā deseret̄. q̄ v̄o
 cabulo est appellata castrorum. **La. XII**
Ibidem.
 God xō ait. Et descēdit ignis de celo t̄
 comedet eos: nō extremū putandū est
 id ē suppliciū: qd̄ erit cū diceſ. Discedi **40** **or. 25**

XX

te a me maledicti in igne eterni. Tunc quippe si igne
 mittent ipsi: non ignis de celo vociet super ipos. hic
 autem sensus intelligit ignis de celo: de ipsa firmitate sa-
 cutorum qui si cessuri sunt seueriter: ut eoꝝ faciat vo-
 luntatem. Firmam entem i e celum cuius firmitate illi
 cruciabuntur ardenter zelo. quoniam non potuerit at-
 trahere interpres atque scimus Christi. Et ipse erit ignis
 quem comedet eos et habet a deo: quod dei munere inseparabi-
 les sunt scripsi. viii ex cruciabuntur inimici. Sic enim ze-
 lus in bono positus est ubi legitur. Zelus domini tue co-
 medit me: ita ecclorium in malo ubi dicitur. zelus oc-
 cupavit plebe in eruditam. et nunc ignis protrahit com-
 edet: ut nunc utique exceptus. ultimi illi igne
 iudicij. Aut si ipsa plaga quem percutiendi sunt ecclesie per-
 secutores veniente iam Christo: quod sanguines suos inueniet su-
 Esiae. ss. per fratrem. Qui inficiet antichristum spiritum omnis sui: ignis
 appellavit descendentes de celo: eosque comedentes.
 Neque habet ultimum supplicium erit ipsorum filius quod secundum
 corporum resurrectio passuri sunt. La. XIII.
 Ecce persecutio nouissima quem futura est ab antiquis
 Christo sic iam diximus quod et in libro super et apolo-
 danieli prophetam positum est tribus annis et sex
 mensibus erit. Quod tempore eius exiguum utrum ad mil-
 le annos pertineat: quod et diabolum ligatum die et secundum
 regnare cum Christo: an eisdem annis habet plus spaciū sup-
 addat: atque sit extra merito abigif: quod si dixerimus ad eosdem annos habet pertinere: non tanto tempore sed per
 luxiore cum Christo regnum sanctorum repiec extendi: quod
 diabolus alligari. Profecto enim sancti cum suo re-
 gemente in ipsa principale persecutio regnabit ma-
 la tanta vincentes: qui iam diabolus si erit alligatus: ut
 eos postquam oibz viribus possit. quoniam quod ista scriptura est
 de mille annis utrumque definit: diaboli sed alliga-
 tionem: regnumque sanctorum: cum triunctorum et sex mili-
 li annorum interuerso plus definat alligationem diaboli: quod re-
 gnus sanctorum in his mille annis cum Christo. Si autem dixerimus plus
 quam pungitur regnum huius habet plus spaciū non computan-
 dum in mille annis: sed eis impletis post adiicendum: ut
 proprie possit intelligi quod cum dixisset. Sacerdotes
Ibidem. dei et Christi regnabit cum eo mille annis: adiecerit:
 et cum finiti fuerint mille anni soluerit satanas de custodia sua: isto enim modo et regnum sanctorum et vinculum
 diaboli simul cessatura esse significat: ut deinde per
 persecutio illi tempore et ecclias sanctorum regnus: nec
 ad custodiā satanas: quod utrumque in mille annis est
 pertinere: sed superadditum et extra computandum esse cre-
 dat: cogemur fateri sanctorum in illa persecutio
 regnatores non esse cum Christo. Sed quod audiret dicere
 tunc cum illo non regnatura sua membra quoniam ei maxi-
 me atque fortissime cohererunt: ut quod tempore erit
 acrior ipse bellum: tanto maior gloria non cedet: tanto
 densior corona martyrum. Aut si propter tri-
 bulaciones quas passuri sunt non dicendi sunt re-
 gnaturi: consequens erit etiam superioribus diebus

in eisdem mille annis quodcumque tribulabuntur sancti Christi eo
 tempore tribulacionis sue cum Christo non regnasse dicatur: ac probet illi quod aetas auctor libri huius vidisse
 se scribit osculo propter testimonium Iesu: et propter Ibidem.
 verbum dei: non regnabant cum Christo quoniam patie-
 bantur persecutionem: et ipsi regnum Christi non erat: quod Christus
 excellenti posse debet: Absurdissimum id quod est:
 et omnino absurdum. Sed certe aetate vices gloriosissimo martyrum: oibz doloribus ac laboribus
 sugatis atque finitis: postea quod mortalia membra
 posuerunt: cum Christo utique regnauerunt et regnare:
 donec finiantur mille anni: ut postea receptis
 etiam corporibus iam immortalibus regnent.
 Proinde in tribus illis annis atque dimidio anni
 me occisorum pro eius martyrio: et que tunc ante
 ea de corporebus exierunt: et quod ipsa nouissima per
 secutio est exire: regnabunt cum illo donec
 finiantur mortale seculum: et ad illud regnum ubi
 mors non erit transeat. Quocirca cum Christo
 regnantiū sanctorum: plures anni erunt quod VIII
 culi diaboli atque custodie: quod illi cum suo rege
 dei filio iam diabolo non ligato etiam per tres illos annos ac semissem regnabunt. Ibidem.
 igitur ut cum audimus: sacerdotes dei et Christi
 regnabunt cum eo mille annis: et cum finiti fuerint mille anni soluerit satanas de custodia sua: aut non regni huius sanctorum intelligamus annos mille finiri: sed vinculi diaboli atque custodie: aut annos mille: id est annos octo suis quosque horis diuersis ac propriis prolixitatibus finiendos: ampliores sanctorum regno breuiores diaboli vinculo: aut certe quorum trium annorum et sex mensium breuissimum spaciū est computari voluisse credam: siue quod minus satanae vinculum: siue quod amplius videat regnum habere sanctorum: sicut de quadringentis annis in sextodecimo huius operis volumine disputauit: quoniam plus aliquantum erant: et non quadringenti sunt nuncupati: et talia sepe reperiuntur in litis sacris: si quis aduertat. La. XIV.

Ostendit haec autem commemoratione nouissime per
 persecutio: breuis complicitus totum quod ultio
 iam iudicio diabolus et cum suo iam principe ciuitas ini-
 mica passura est. Dicit enim: et diabolus quem seducebat Ibidem.
 eos missus est in stagnum ignis et sulphuris: quo et bestia et pseudo prophete ex cruciabuntur
 die ac nocte in secula seculorum. Bestiam bene
 intelligi ipsam implam ciuitatem: supra tamen
 diximus. Pseudo vero propheta eius autem an-
 tichristus est: aut imago illa id est figuramentum illud
 de quo ibi locuti sumus. Post habet nouissimum
 iudicium: quod erit in secunda resurrectione mortuorum quod corporum est: recapitulando narrat: quoniam fu-
 erit sibi revelatum. Et vidi inquit thronum magnum Ibidem.

Liber

¶ candidū et sedentē sup eū: et ab ei² facie fugit celū et terra: et loc² eō nō est inuenīt². Hō ait: vidi thronū magnū et cādīdū et sedentē sup eū et ab ei² facie fugit celū et fra: qm̄ nō tūc factū ē id ē ante q̄ eēt de viuis et mortuis iudicatū: s̄ eū se vidisse dixit in throno sedentē: a cuius facie fugit celū et fra: s̄ postea. Peracto q̄ ipse iudicio tūc eē desinet h̄ celū et h̄ fra: qm̄ s̄ cipiet eē celū nouū et fra noua. Mutatiōe itaq̄ rex nō oīmō in iterū trāsibit h̄ mūd². Unū et apls ait:

¶. Co^r. 7. Preterit enim figura huius mundi: volo vos sine
sollicitudine esse. **Figura** ergo p̄terit: non natura **Cū**
ergo se Iohannes vidisse dixisset sedentē super thronū
a cuius facie oī postea futurē fūgit celū et terra

Apoc. 20 **E**t vidi inquit mortuos magnos et pusillos et ap-
ti sunt libri: et alius liber apostoli est quod est vite vniuerscu-
lusque: et iudicati sunt mortui ex ipsis scripturis libro
rum facta sua. **L**ibros dixit enim apostolus: et libri sunt
de quo cuiusmodi sit non tacuit: quod est inquit vite vniuers-
cuiusque. Ergo illi libri quos posse loco posuit: inter-
ligendi sunt sancti et veteres et noui: ut in illis on-
dereat quod de scripsi sua madastra iussisset: in illo autem
quod est vite vniuerscuiusque: quod hoc quodque non fecisset sis-
tue fecisset. **Q**ui liber si carnaliter cogite: quod est
magnitudinem aut longitudinem valeat estimare?
Aut quia tunc poterit liber in quo scriptae
sunt vniuersite vite vniuersorum: **I**n tantum angelorum
nunquam aderit: quia tunc hominem erit: ut et vitam suam quisque
ab angelis sibi exhibito audiat recitari? **N**on
quod vnius liber erit omnibus singulis singulorum. **S**criptu-
ra vox ista vnu volens intelligi. **E**t aliis inquit liber

¶ poēt. 20 apt' ē. Quedā iſi vis ē itelligēda dīna: q̄ fiet:
vt cuiq̄ opa sua vel bona vel mala cūcta ī me-
moriā reuocenſ t menti ſituitu mira celeritate
cernant: vt accuſet: vel excuſet ſcia cōſciētiaz
atq̄ ita iñſimul t oēs t ſinguli iudicenſ. Que
numirū vis dīna: libri nomē accepit. In ea q̄p-
pe qdāmō legiſ qcqd a faciēte recolit. Ut aut
oñdat q̄ mortui ſint iudicandi-i. puſilli cū ma-
gnis ſcapitulādo diſtāḡ ad id rediſq; qd ſtſie

¶ Ed q̄ sunt mortui quos exhibuit mare qui in eo erant? Neq; em q̄ in mari moriunt nō sunt in inferno; aut corpora eorum scruantur in mari: aut quod est absurdum: re habebat bonos mortuos et infernus malos. Quis hoc putauerit? Sed profecto conuenienter quidā hoc loco: mare pro isto seculo positū accipiunt. Cum ergo et quos hic inuenierit xps in corpe constitutos simul significaret cum eis qui resurrecti sunt iudicandos: etiam ipsos mortuos appellavit et bonos quib; dicit. **A**ho: **Lolo:** tui enim estis et vita vestra abscondita est cū xpo in deo: et malos de quibus dicit. **S**ine mortuos le¹ pelire mortuos suos. **P**ut mortui etiā ppter h̄ dicit: q̄ mortalia gerūt corpora. **U**nde apls. **C**or Rom. 8. **p**us quidē inqt mortuū est ppter p̄ctū: spiritus aut vita est ppter iusticiā: utrūq; in hoīe viuēte atq; in hoc corpe cōstituto ecē demōstrās: et corpus mortuū: t sp̄m vitā. **H**ec tū dixit corp̄ mortale: sed mortuū: quis eadē paulopost etiam mortalia corpora sicut vskariū vocantur appeleret. **H**os ḡ mortuos exhibuit mare qui in eo erāt: id est exhibuit hoīes h̄ seculū q̄cūq; in eo erāt q̄ nōdū obierant. **E**t mors et infernū inqt reddiderunt mortuos quos in se habebant. **M**are exhibuit: quia si qui inueniuntur sunt affuerunt. **H**os vero et infernus reddiderūt quoniam vite de qua iā exierant reuocarūt. **N**ec frustra sortasse nō satis fuit ut diceret: mors aut infernū: sed utrūq; dictū est. **H**os ppter bonos: qui tantūmō mortē ppter potuerunt nō et infernū: infernū aut ppter malos: q̄ etiā penas apud infernos pendūt. **S**i enim nō absurde credi videat antiquos etiā sc̄os qui venturi xpi tenuerunt fidē: locis quidē a tormentis impiorum remotissimis: sed apd̄ infernos fuisse donec eos inde sanguis xpi: t ad ea loca descensus erueret: profecto deinceps boni fideles effuso illo p̄cio iam redempti: prosus infernos nesciūt: donec etiā receptis corpib; bona recipiant q̄ merent. **C**ū autem dixisset: et iudicati sunt singulifm facta sua breuis subiecit quēadmodū fuerit iudicati. **E**t mors et infernū inqt missi sūt i stagnū ibidem ignis: his noib; significāt diabolū: qm̄ mortis ē auctor et infernax penas vniuersitas simul demonstrat. **H**oc ē em qd̄ sup̄ euīdēn̄ p̄cūt pando iā dixerat. **E**t diabolus q̄ seducebat eos: missus ē in stagnū ignis et sulphuris. **N**ō ibi nō obscurus adiūcerat dicens: q̄ et bestia et pseudo pp̄ha. h̄ ap̄i et q̄ nō sunt iūcti inqt i libro vite sc̄pti: missi sūt in stagnū ignis. **N**ōdūz liber iste cōmērat: ne obliuioē fallat: s̄ p̄destinatōēz significat eoz qb; eterna dabit̄ vita. **N**eque enim nescit eos de z i h̄ libo legit̄ sciāt: si non i h̄a ei

presciētia de illis q̄ falli si pōt liber ē vite: i quo
sūt scripti: id ē p̄cogniti.

Ia. XVI.

Inīo aut̄ iudicio quo p̄nūciauit iudicā
dos malos: restauit etiā de bonis dicat

Jā ei explicauit qd̄ breuis ad nō dictuz

Dat. 25. est. **I**bū isti suppliciū eternū: sequit̄ ut expli
cet qd̄ etiā ibi p̄nectif aut̄ in vitā eternaz

Apo. 25. Et vidi inq̄ celū nouū t̄ frā nouā. Hā p̄mū ce
lū t̄ fra p̄ma recesserūt: t̄ mare lā no ē.

Apo. 20. Isto si et ordīc qd̄ sup̄ p̄occupādo iā dixit: vidisse se

sup̄ thronū sedentē: a cui facie fugit celū t̄ fra

Judicatis q̄ p̄pe his q̄ scripti nō sūt in libroyite

et in etnū ignē missis: q̄ ignis cuiusmodi: t̄ in q̄

mūdi vel rex p̄te futur⁹ sit: hoiez scire arbitror⁹

nemīnē nisi forte cui spiri⁹ diuin⁹ ōndit. Tunc

figura hui⁹ mūdi mūdanaꝝ igni⁹ p̄flagratiōe

p̄teribit: sic factū ē mūdanaꝝ aqrū iundatiōe

diluui⁹. Illa itaq̄ vt dixi p̄flagratiōe mūdana

elementor⁹ corruptibili⁹ q̄litates q̄ corpib⁹ n̄fis

corruptibili⁹ p̄gruebat: ardēdo penit⁹ inter

ibūt: atq̄ ip̄a substātia eas q̄litates habebit⁹ q̄

corpib⁹ imortalib⁹ mirabili mutatiōe p̄ueniūt:

vt sc̄z mūd⁹ i meli⁹ innouat⁹: apte accōmode-

tur hoibus: etiā carne in meli⁹ innouatis. Qd̄

Apo. 25. aut̄ ait. Et mare iā nō ē: vt p̄ maxio illo ardore

siccet: an t̄ ip̄m vertat̄ in meli⁹ nō facile dixerī

Lelū q̄ p̄pe nouū t̄ frā nouā futurā legim⁹. De

marī aut̄ nouo aliqd̄ me v̄spīā legisse nō reco-

Apo. 4. lo: nū qd̄ in hoc eodē libro regit: tanq̄ mare vi

treū simile ch̄ystallo. S̄tūc nō de isto fine se

cūli loq̄bat̄: nec p̄prie dixisse videt̄ mare: t̄ tan

q̄ mare. Quis t̄ nūc sic clamat p̄pheta locu

tio p̄p̄is x̄bis translata miscere: ac si quodā-

Apo. 25. mō velare qd̄ or̄: potuit de illo mari dicere. Et

Apo. 20. mare iā nō ē: de q̄ sup̄ dixerat. Et exhibuit ma-

remtuos q̄ in eo erat. Jā em̄ tūc nō erit h̄ se

culū: vita mortaliū: turbulentū t̄ pcellosū: qd̄

maris noīe figurauit.

Ia. XVII.

Ciuitatē inq̄ magnā hierusalē nouā

e vidi descendētē de celo a deo aptataz

quasi nouā nuptā oī: natā marito suo: et

audiui vocē magnā de throno dicētē. Ecce ta-

bernaculū dei cū hoīb⁹ t̄ habitabit cū eis: t̄ ip̄i

erūt p̄plus ei⁹ t̄ ip̄e de⁹ erit cū eis. Et absterget

ab oculis eoz oēm lachrymā: t̄ mors iā nō erit

neq̄ luct⁹: neq̄ clamor: t̄ nec ullus dolor: qz p̄

ora abiēt. Et dixit q̄ sedit in throno. Ecce no-

ua facio oīa. De celo descēdere ista ciuitas dr-

Elaie. 4.4. Qm̄ celestis ē ḡfa qd̄ eā fec̄. Dops⁹ qd̄ eīdīc

etiā p̄esaīā. Ego sū dñs faciens te. Et de celo

quidē ab initio sui descēdit: ex q̄p hui⁹ seculitē

pus gratia dei desup̄ veniētē p̄lauacrū regia

tōis in sp̄s sancto missio d̄ celo: subinde ciues

ei⁹ accrescūt. S̄p̄iudicū dī qd̄ erit nouissimū

p̄ ei⁹ filiū iesū xpm̄: t̄ tā noua de dei mu-

nere claritas app̄ebit: vt nulla remaneat vetu-

statis vestigia: qñ qdē t̄ corpa ad incorruptionē

atq̄ imortalitatē nouaz ex vetere corru-

ptione atq̄ mortalitate trāsibūt. Hā h̄ de isto

tp̄e accipe q̄ regnant cū rege suo mille annis i

pudentie nume mihi videt̄: cū aptissime dicat

Absterget de⁹ oēm lachrymā ab oculis eoz: et

Apo. 25. mors iā nō erit neq̄ luct⁹ neq̄ clamor: t̄ nec yl-

lus erit dolor. Quis em̄ tā sit absurd⁹: t̄ obſta-

tissima p̄tentio vesam⁹: q̄ audeat affirmare i

hui⁹ mortalitatis erūnis: nō dico p̄lm̄ sanctuz

t̄ vñūneq̄ sanctoz q̄ hāc vel ducat v̄lductu-

rus sit vel duxerityitā: nullas hñtē lachrymas

t̄ dolores: cū poti⁹ q̄sto q̄sej̄ est sanctior: t̄ desi-

derij sancti plenior: tātō sit ei⁹ i orando fletus

v̄berior. In nō est vox ciuitatis sup̄ne hierlm̄

q̄dīc. Facte sūt mihi lachryme mee panes die

Ps. 4. ac nocte. Et lauabo p̄ singulas noctes lectum

meū lachrymis meis stratiū meū rigabo. et ge-

mitus me⁹ nō ē abscondit⁹ a te. Et dolor me⁹ re-

nouat̄ c̄. Aut̄ nō ei⁹ filiū sūt q̄ igemiscūt gra-

uati: in q̄ nolūt expoliari: t̄ supuestiri vt absor-

beat mortale h̄ a vita. Nōne ipi⁹ sūt q̄ p̄mitias

hñtes sp̄s in semetip̄is ingemiscūt: adoptio-

nē expectantes redēptionē corporis sui. In ipse-

apl̄s paul⁹ n̄ erat sup̄n̄ hierosolymā v̄l̄n̄ ml̄

tomogis h̄ erat: qñ pro israeliticis fratrib⁹ car-

nalibus suis tristitia illi erat magna t̄ cōtinu⁹

dolor: cordi ei⁹. Qñ aut̄ mors nō erit in isto te-

pore: n̄i qñ dīc̄. Ubi est mors p̄tentio tua: v̄bi est mors acule⁹ tu⁹. Aculeus aut̄ mortis ē

peccatū. Qd̄ tūc v̄tīc nō erit qñ dīc̄: v̄bi est

Hñc nō q̄libet infimus illi⁹ ciuitatis: t̄ idez

ip̄e Joānes in epla sua clamat. Si dixerim⁹ q̄

peccatū nō habem⁹ nosipos seducim⁹ t̄ x̄itas

in nobis nō est. Et in h̄ qdē libro cui⁹ nomen ē

apocalip̄sis: obscurē multa dicunt̄ vt mentem

legētis exerceat̄: t̄ paucā in eo sūt: ex q̄x mani-

festatiōe indagent̄: cetera cū labore: maxie qz

sic eadē multis mōis repetit v̄talia atq̄ alia di-

cere videat̄: cū aliter atq̄ aliter h̄ ip̄a dicere in

uestiget̄. Uerū in his x̄bis v̄bi ait. Absterget

de⁹ oēm lachrymā ab oculis eoz: t̄ mors iā nō

erit: neq̄ luct⁹: neq̄ clamor: t̄ nec ullus dolor:

tāta luce dicta sūt ō sc̄lo futuro t̄ imortalitate

atq̄ erūtate sc̄oꝝ. Tūc eī solū atq̄ ibi solū ista

ñ ēt̄: vt nulla dēam⁹ ī l̄ris sacr̄ q̄rere v̄l̄ legē

māifesta: si h̄ putauerim⁹ obscura. **I**a. XVIII.

Ps. 5. **N**ō h̄ oīiudicio scripserit. Venient inq̄ in

nouissimo dierum illusioē illudētēs fm̄

propriās concupiscentias suas cūtes t̄ dicen-

tes. Ubi est p̄missū p̄ntie ip̄ius: Ex q̄em p̄fes-

Liber

dormierunt: sic osa pseuerarunt ab initio: creature Latet enim illos hoc volentes quod celi erant olim et terra de aqua: et aqua constituta deo verbo per quem quod tunc erat mundus aqua inuidat deponit: quod autem nunc sunt celi et terra: eodem modo repositi sunt igni reseruandi in die iudicij et predicti homini impiorum.

Ibidem. Hoc unde non lateat vos fratres carissimi: quod enim dies apostoli dominum sic mille annos et mille annos sic dicitur tardat dominus promissum suum sic quidam tardantem existimant: sed patienter fert propter nos:

2. Pe. 3. Non loles aliquem gire: sed oculis in penitentiam puti. Neque enim dies domini ut fur: in quo celi magno impetu transcurrerunt: elemeta autem ardentia resoluuntur: et terra et quantum in ipsa sunt opera exurentur. His ergo omnibus percutientibus: quales optet eis nos in sanctis queruntur expectantes: et perperantes ad penitentiam diei domini per quam celi ardentes soluentur: et elemeta ignis ardore decoquuntur. Nous unde celos et terram nouaz sim primis missa ipso expectamus: in quod iustitia inhabitabit. nihil hic dixit de resurrectione mortuorum sed sane de predictione mundi huius satis: ubi etiam commemorans factum ante diluvium: videt admonuisse quodammodo: quatenus in fine huius seculi mundi dum istud perfiditur et credamus. Nam et illo tempore pisse dixit qui tunc erat mundus: nec solus orbem terrae: verum etiam celos quos utique istos aereos intelligimus: quod locum ac spaciū: tunc aqua crescentem superauerat. Ergo totus aut pene totus aer iste ventosus: quod celum vel potius celos vocat: sed istos utique imos non illatos supermissus sol et luna et sidera constituta sunt conuersus fuerat in humidam qualitatem: atque hunc modum cum terra perierat cuius fratre utique horum facies fuerat delecta diluvio. Qui autem nunc sunt inquit celi et terra eodem modo repositi sunt: igni reseruandi in die iudicij et predictione homini impiorum. Proinde quod celi et quantum terra: et quod eadem aqua mundus per seipsum est: ipse igni nouissimo reseruatur in die iudicij et predictione homini impiorum. Nam et homini propter magnam quandam commutationem non dubitat dicere predictionem futuram: cum tamen eo quod quis in eternis penitus sit mensura natura. Querat forsitan aliquid: si post factum iudicium iste mundus ardebit ante ipsum: et illo celum nouum et terram nouam reponantur eo ipso tempore conflagrationis eius: ubi erunt sancti cuius eos habentes corpora in aliquo corporali loco esse necesse sit: possumus rite futuros eos esse in superioribus partibus: quod ita non ascendet flamma illi incendi quod admodum nec vinda diluvium. Talia quippe illis intererunt corpora: ut illic sint ubi esse voluerit: sed nec ignem conflagrationis illius pertimescant immortales atque incorruptibles facti: sicut virorum trium corruptibilia corpora atque mortalia: in camino ardenti vivere illesa potuerunt.

¶ Paf. 3. Capitulum XIX.

Ultas tamen euangelicas applicatas sententias: dico isto iudicio nouissimo video inibi et pter eudas: ne hunc volumen in nimia longitudinem proluuat: sed nullo modo est pter eundus apostoli pauli: quod scribentes ad thessalonicenses. Rogamus inquit vos fratres paducentem domini nostri iesu christi 2. tessa. 2. super christi: et nra congregatio in ipso: ut non citro more ueamini mente: neque freminimus: neque per spiritum neque per verbum: neque per epistolam tanquam per nos missam quod si sit dies domini. Ne quod vos seducat villo modo: quo nra nullus venerit refugia per me: et revelatus fuerit homo peccatum interit: quod adulat: et super extollit super eum quod deus auctor: quod colitur: ita ut in templo dei se debeat ostentare se tanquam sit deus. Non retinet in memoria quod adhuc cum cetero apostolo vos habet dicebat vos: Et nunc quod detineat scitis: ut reveletur in suo tempore. Nam enim mysterium iniuriantis operatur: tamen quod modo tenet teneat donec de medio fiat. Et tunc reuelabitur iniquus ille: quem dominus iesus interficiet spiritu oris sui: et evanescat illumina ratione penitie sue eum cuius est presentia sum cooperationem satane in omni virtute et signis et prodigiis meditacio: et in omni seductione iniuriantis his quod pereverit: per eo quod dilectionem diuitiarum non receperit ut salvi fieret. Et tempore mittetur illis de operatione erroris ut credatur meditacio: et iudicent oculi quod non crediderunt veritati: sed perseruent iniurianti. Nulli dubium est eum de antichristo ista dixisse dieque iudicij. Hunc enim appellat die dominum esse venturum: nisi ille prior venerit quem refugia vocat utique a domino deo. Quod si de oculis impiorum: merito dici potest: quanto magis de isto: Sed in quo dei tempore ut deus sit sessurus in certezza: utrum in illa ruina templi quod a salomonе regis constructum est: an vero in ecclesia. Non enim templum alicuius idoli aut demonis: templum dei apostolus diceret. Unde nonnulli non ipsum principem: sed universum quodammodo corporei id est ad eum pertinente hominum multitudines simul cum ipso suo principe: hoc loco intelligi antichristum volunt: rectiusque putant etiam latine dici sicut in greco est: non in templo dei: sed in templo dei sedeat: tanquam ipse sit templum dei: quod est ecclesia: sicut dicimus sedet in amicum: id est velut amicus: vel si quid aliud asto locutionis genere dici solet. Quod ait: Et nunc quid de teneat scitis: id est quid sit in morta que casus dicitur iudiciorum eius ut reveletur in suo tempore scitis: quoniam scire illos dixit: apte hoc dicere noluit. Et ideo nos qui nescimus quod illi sciebat: pruenire cum labore ad id quod sensit apostolus cupimus: nec valimus persertim quia et illa que addidit: hunc sensum faciunt obscuriorum. Nam quid est: Nam ei mysterium iniuriantis operatur: tamen quod modo teneat: donec de medio fiat: et tunc reuelabitur ille.

iniquus? Ego prorsus quod dixerit: me fateor igra
re. Suspicioes tui hominem quod vel audire vel lege
re de hac re potui: non rachebo: Quidam putat hunc
de impio dictum suisse romano: et propterea pau-
lum apostolum non id apte scribere voluisse: ne caluni-
am videlicet iurareret: quod romano impio male

^{2·tessa. 2} optauerit cum speraref eternum: ut hunc quod dixit: iaz
ei mysterium iniqtatis opacum: ne non evoluerit in
telli: cuius iam facta velut antixpum videbantur: unde
nonnulli ipsum resurrectum et futurum antixpum sus-
picuntur. Alij vero nec eum occisum putant sed subtractum
potius ut putaref occisus: et vivum occultari in vi-
gore ipsius etatis in quo fuit cum crederef extinctus:
donec suo tempore reueleat et restituat in regnum. Sed

^{Jobidem.} multum mihi mirum est hec opinantium tanta prosperatio
Illi enim quod agit apostolus. Tamen quod non tenet teneat do-
nec de medio fiat: non absurde de ipso romano
impio creditur dictum: nam dictum sit. Tamen quod non im-
perat imperio: donec de medio fiat: sed de medio
tollatur. Et tunc reuelabitis inquit quez significari
antixpum nullus ambigitur. Alij vero et quod ait: quod de
tineat scitis: et mysterium opacum iniqtatis: non pu-
tant dictum nisi de malis et fictis quod sunt in ecclesia:
donec pueniat ad tunc nunc quod antixpum magnum
prophetem faciat: et hoc est mysterium iniqtatis: quod videtur
occultum. Horum autem apostoli fideles sunt in fide quam

^{2·tessa. 2} tenent tenaciter perseverent dicendo. Tamen qui
non tenet teneat donec de medio fiat: hunc est do-
nec exeat de medio ecclesie mysterium iniqtatis
quod nunc occultum est. Ad ipsum enim mysterium pertinere
^{1·Job. 2} arbitramur: quod ait in epistola sua Iohannes euangelista

Pueri nouissima hora est: et sic audiunt quod antixpum sit vetus: nunc autem antixpum multis facti sunt.
Unum cogitum quod nouissima sit hora. Ex nobis exie-
runt: sed non erant ex nobis. Quod si fuissent ex nobis: per
mansissent utique nobiscum. Sic ergo ait sine in hac
hora inquiunt quia Iohannes nouissima dicit: exie-
runt multi heretici de medio ecclesie: quod multos
dicant antixpum: ita oportet tunc inde exhibunt: quod non ad
xpm: sed ad illum nouissimum antixpum pertinet: et
tunc reuelabitur. Alius ergo ait: alius autem sic apostoli ob-
scura verba piecat: quod tunc eum dixisse non dubium est
non yetet ad viuos: et mortuos iudicados xpm
nisi plus venerit ad seducendos in anima mortuos
aduersari eius antixpum: quis ad occultum iaz
iudicium dei primeat: quod ab illo seducerentur. Pre-
sentia quippe ei erit sicut dictum est in operatione sa-
thane: in omni virtute et signis et prodigiis mendacij
et in omni seductioe iniqtatis his quod percuerit. Tunc
ei solueret satanam: et nullum antixpum in omni sua
virtute mirabiliter quod est: mendacij opabitur. Quod so-
let ambigere: ut propterera dicta sint signa et prodi-
gia mendacij quoniam mortales sensus perphantasma
se decepti sunt: ut quod non facit facere videatur. An

querilla ipsa etiam si erit vera propria ad mendacium per
trahet credituros nisi ea potuisse nisi dinit fieri
virtute diaboli crescere maxime quoniam tantum aperte non
quod habuit accepit probatur. Non enim quoniam de celo ignis Job. 5.
cessidit: et tantum familiam cum tantis gregibus peco-
rum sancti Job uno impetu absursum est: et turbo irat. Ibidem.
ruens et dominum dei ieiunis filios eius occidit phantas-
mata fuerunt: quoniam fuerunt opera satanae cui deus de-
derat haec probatur. Propterea quod horum genitum sunt propria
et signa mendacij: tunc potius appetit. Sed propter
quodlibet horum dictum sit: seducunt eis signis atque
prodigiis quod seduci merebuntur: per eo quod dilectionem 2·tessa. 2
virtutis inquit non receperunt ut salvi fierent. Nec du-
bitauit apostolus addere et dicere. Iohannes mittet illud deus Ibidem.
operatione erroris: ut creditur mendacio. De enim
mittet: quod deus diabolum facere permittit ista iusto
ipso iudicio: quis faciat ille iniquus malignus et
filius. Ut iudicent inquit oportet quod non crediderint ver-
itati: sed persenserint iniqtatis. Proinde iudicati se-
ducunt et seducti iudicabuntur: sed iudicati seducuntur
illis iudicibus dei occulte iustis iuste occultis quo-
bus abiitatio petri rationis creature nonque iudica-
re cessavit. Seducti autem iudicabuntur nouissimo
manifestoque iudicio per christum iesum iustissime iudi-
catus in iustissime iudicatu. ¶ La. XX.

¶ Ed hic apostolus tacuit de resurrectione mor-
tuorum. Adeo sed et scribens in epistola prima
Romani inquit ignorare vos fratres de
dormientibus: ut non pertinetem sic et ceteri quod spez
non habent. Nam si credimus quod iesus mortuus est et resur-
rexit: ita et de eos quod dormierunt per iesum adducet
cuius est. Hoc enim vobis dicimus in nomine domini: quod nos vi-
uentes qui reliquum sumus in aduentu domini non permane-
mus eos qui ante dormierunt: quoniam iesus
dominus in iusu: et in voce archangeli: et in tuba dei
descenderet de celo: et mortui qui in christo sunt:
resurgent primi. Deinde nos viuentes qui re-
liquum sumus simul cum illis rapiemur in nubi-
bus obuiam christo in aera: et sic semper cuicunque
erimus. Hec verba apostolica resurrectione mor-
tuorum futuram: quoniam veniet dominus Christus utique ad viuos
et mortuos iudicandos: perclarissime ostenduntur.
Sed queri solet: utrum illi quos hic viuentes
inuenturus est Christus: quodque personam se atque
illos qui tunc secum viuebant transfigurabatur
apostolus: nunc omnino morituri sunt: an iesus
posterioris puncto quo cum resurgetur rapientur in nu-
bibus obuiam Christum in aera: ad immortalitatem per
mortem mira celeritate transibunt. Neque enim
dicendum est fieri non posse ut dum per aera in sil-
lime portantur: in illo spacio et moriantur: et reui-
uiscentur. Quod enim ait. Et ita semper cum domino erimus
non sic accipiendum est: tamen in aere nos dixerit s·thes. 4.
spiritu domino esse mansuros: quia nec iesus utique ibi

Liber

manebit:qua veniens trāsistur^ē. **T**enēctī q̄p
pe ibi obuiā: n̄ manēti: s̄ ita cū dño erim². i. sic
erim² s̄gh̄ntes corpora semp̄tna: vbi cūq̄z cū illo
fuerim². **A**d hūc aut̄ sensū quo existimam² etiā
illos quos hic viuos inuentur² ē dñs in ipo p-
uo spacio: t̄ passuros mortez t̄ accepturos im-
mortalitatē: ip̄e ap̄ls nos videt̄ vrgere vbi dic̄.

I 1. **L**or̄. 15. **Q**uens resurrectiōe corpor̄ dicat. **T**u qd̄ semi-
nas nō viuiscat nisi prius moriat. **Q**uō igs̄ q̄s
viuentes hic xp̄s inueniet p̄imortalitatē i illo
viuiscabunt: t̄ si nō moriant: cū videam² pp̄t
hoc ec̄ dic̄. **T**u qd̄ seminas nō viuiscat: nisi p̄
us moriat. **A**ut̄ si recte nō dicim² seminarī: ni-
sle corpora hoīm q̄ moriendo quoq̄ mō puer-
tū in terrā: sic se habet etiā in illa trāsgres-
sorē patrē generis hūani diuinit² prolata snia

Gene. 3. **T**erra es et in terrā ibis: fatendū ē istos quos
nondū de corpi bus egressos cū veniet xp̄s iue-
nit: t̄ istis verbis ap̄li: t̄ illis de genesi nō te-
neri: qm̄ surſū in nubib² rapti nō vtiq̄ semian-
tur: q̄ nec eūt in terrā: nec redēt: siue nullā
prosū experian̄t mortē: siue paululū in aere
morian̄t. **H**z aliud rursus occurrit: qd̄ idē dic̄.
ap̄ls cū de resurrectiōe corpor̄ ad corintheos

Lor̄. 15. loquere. **O**es resurgem²: vel sīc alij codices
habent: oes dormiem². **C**uz ḡ nec resurrectio-
fieri possit nisi mox p̄cesserit: nec dormitionē
possim² illo loco intelligē nisi mortē: quō oes vyl
dormient vel resurgēt si tā multi q̄s in corpo-
re inuētūr² xp̄s: nec dormient nec resurgent

I 1. **thef.** 4. **S**i ḡ sanctos q̄ reperien̄t xp̄o veniēte viuētes
eis in obuiā rapien̄t: crediderim² in eodezra
pt̄ de mortalib² corpi b² exituros: t̄ ad eadez
mox imortalia reddituros nullas in vbi ap̄li.

Lor̄. 15. patiemur angustias: siue vbi dic̄. **T**u qd̄ semi-
Ibide. **N**as nō viuiscat nisi p̄us moriat: siue vbi dicit.
Oes resurgemus aut̄ oes dormiem²: q̄ nec il-
li p̄imortalitatē viuiscabūt: n̄i quālibet pau-
lulū tū ante morian̄t: ac p̄l̄ t̄ a resurrectione
nō erūt alieni quā dormitio p̄cedet q̄uis bre-
uissima: nō tamen nulla. **C**ur aut̄ nob̄ incredi-
bile videat² illā multitudine corpori in aere quo
dāmō seminarī: atq̄ ibi protinus imortaliter
atq̄ incorruptibilis reuiscere: cū credamus

Ibide. **Q**idē ip̄e ap̄ls alibi aptissime dic̄. **I**nictu oclī fu-
turā resurrectionē t̄ in membra sine fine victu-
ra tanta facilitate: tantaq̄ inestimabili velocī-
tate redditū: antiq̄issimoy cadauerū puluerēt

Gene. 3. **N**ec ab illa snia q̄hoī dcm̄. **T**erra es t̄ i trāz
ibis futuros illos ec̄ sc̄tōs arbitremur imunes
si eoz moriētū in fra nō recedēt corpora: s̄ sicut i
ipo raptu morient: ita et resurgēt dum serun-
tur in aera. **I**n terrān quippe ibis: id est in

hoc ibis amissa vita quo eras ante q̄z sume-
res vitaz. id est: hoc eris examinis quod eras
ante q̄z esses animatus. **T**erre q̄p̄e insufflavit
deus in faciē flatū vite: cum factus esset hō in
animā viuā. **T**anq̄ diceret. **T**erra es anima-
ta quod nō eras terra er̄ ex animis sicut eras.
Qd̄ sunt t̄ ante q̄z putrescant oia corpora mortu-
orum: quod erūt t̄ illa si morient vbi cūq̄ mos-
rian̄t cum vita carebūt: quā cōtinuo receptu-
ra sunt. **H**ic ergo ibūt in terrā: quādo ex viuis
hoībus terra erūt: quēadmodū ut in cinerē qd̄
fit cinis: ut in vetustatē qd̄ fit vetus: ut in testam
qd̄ ex luto fit testa: t̄ alia arescentia sic loqmur
Quō aut̄ sit futurū qd̄ nūc p̄ n̄e ratiunculeyi
ribus vtcūq̄ coniūcumus: tūc poti² erit ut nos-
se possimus. **R**esurrectionē qui p̄e mortuō
futurā esse in carne: qñ xp̄s ventur² est viuos
iudicaturus t̄ mortuos: oportet si christianiē
volum² vt credamus. **H**z nō ideo de hac re in
anis est fides n̄a: si quēadmodū futura sit p̄se
cte comprehendere nō valem². **V**erū iā sicut p̄
missimus de hoc iudicio dei nouissimo etiā p̄o
phetici veteris libri qd̄ p̄nunciauerint: q̄tū sa-
tis esse videbit̄ debemus ostendere. **Q**ue sic
arbitror nō tanta mora necesse erit tractari et
exponi si istis que p̄misim² lector curauerit ad
iūuari.

Cap. XXI

Ropheta esaias. **R**elurgent inquit
mortui: t̄ resurgent qui in sepulcris
erant: t̄ letabunt̄ om̄es q̄ sunt in ter-
ra. **R**os em̄ q̄ abs te est: sanitas illis est: terra
vero impiorū cader. **T**otū istud supius ad re-
surrectionē p̄tinet beator̄. **Q**d̄ aut̄ ait. **T**erra
vero impiorū cader: bene intelligi dictū: cor-
pora vero impiorū ruina damnationis excipi-
et. **J**ā vō si de bonorū resurreciōe qd̄ dictū est
diligenti² t̄ distincti² velim² intueri: ad p̄mam
referēdū est qd̄ dictū ē. **R**elurgent mortui: ad **I**bide-
secundā vero qd̄ sequit̄. **E**t resurgent q̄ in se-
pulcris erant. **J**ā t̄ si illos inquiramus sc̄os q̄s
hic viuos inuentur² est dñs: eis congrue depu-
tabit qd̄ adiunxit. **E**t letabunt̄ om̄es q̄ sunt in **I**bide-
terra: ros em̄ q̄ abs te est: sanitas illis ē. **S**ani-
tatē loco isto imortalitatē rectissime accipim².
Ea nāq̄ē plenissima sanitas q̄nō reficitur alt-
mentis tanq̄ quidianis medicamentis. **T**ē de
iudicij die sp̄em p̄us dans bonis deinde terres
malos: idē pp̄ha sic loquit̄. **H**ec dicit dñs: **E**c̄. **E**saie. 66
ce ego declinabo in eos vt flumē pacis: t̄ vt tor-
rens inūdās gloriā gētiū. **F**ili cor̄ sup hume-
ros portabunt̄ t̄ sup genua cōsolabunt̄. **Q**ue **I**bide-
admōdū si quē mas consolet̄: ita ego vos cōso-
labo: t̄ in hierusalē cōsolabimini: t̄ videbitis:
t̄ gaudebit cor̄ vestrū: t̄ ossa vestra sicut herba

Ibidem. exoriet. **Et cognoscer man⁹ dñi colētib⁹ eū:** t
cōminabit p̄tūacib⁹. **Ecce cī dñs vt ignis ve-**
niet: t vt tēpestas curr⁹ ei⁹: reddē in indignati-

Ibidem. one vindictā: t vastationē in flāma ignis. **In**
igne eī dñi iudicabī oīs terra: t in gladio ei⁹
oīs caro: multiq; vulnerati erūta dño: **In**
bo-
noꝝ p̄missioꝝ se decliare dīc vt flumē paci: qđ
pfecto abūdātiā pacis illi⁹ debem⁹ accipe: qua
maior eē nō possit **Hac** vtq; in fine rigabimur
de qđ in p̄cedēti libro abūdanter locuti sumus.
Hoc flumē se in eos declinare dīc: qb⁹ tātā bī
tudinē pollicet: vt intelligam⁹ in illi⁹ felicitat-
is regiōe qđ celis ē h̄ flumie oīa satiari. **H**z qz
t frenis corpib⁹ paci corruptiōis atq; imorta-
litatis vim iflueret: iō declinare se dīc h̄ flumē: vt
de supnis qđāmō etiā iferiora p̄fūdat: t hoīes
Mal. 4. eōles āgelis reddat. **Hierlin** qđ nō illā qđ seruit
cū filiis suis: sūlberā mātriē nrām intelligamus
fm aplūn eternā in celis: vbi post labores erū-
narū curarūq; mortalii⁹ p̄solabimur tanq; par-
uuli ei⁹ in hūeris genibusq; portati. **Rudes** ei⁹
nos t̄ nouos blādissimis adiutoriis insolita no-
bis illa br̄tudo suscipiet: vbi videbim⁹: t gau-
debit cor nostrū. **Nec exp̄ssit** qđ videbim⁹. **H**z
qđ nūl deū: vt sp̄leat in nob⁹ p̄missū euāgelicū
Mat. 5. **P**riū mūdo corde: qm̄ ipi deū videbūt. **Et oīa**
illa qđāmō nō videm⁹: credētes aut̄ ea p̄ modu-
lo capacitatis hūane lōge mun⁹ qđ sūt atq; sc̄o
parabilit̄ cogitam⁹. **Et videbitis** in qđ: t gaude-
bit cor vīm. **Hic creditis:** ibi videbitis. **H**z qm̄
dixit. **Et gaudebit** cor vestrū: ne putarem⁹ il-
la bona hierlm ad nrām tñmō sp̄m̄ ptinere. **Et**
ossa in qđ vīa vt herba exoriēt: vbi resurrecti-
onē corp̄m̄ strixit: velut qđ nō dixerat reddēs.
Neḡ em̄ cū viderim⁹ fient sūt cū fuerit facta vi-
debim⁹. **H**ā t̄ de celo nouo ac fra noua iaz̄ sup̄
dixerat: dū ea qđ sanctis p̄mittunt̄ in fine sepe
ac multiformiter dicēt. **Erit** in qđ celū noui⁹ t
fra noua: t nō erūt mēores p̄ox: nec ascēdet in
cor: ipoꝝ: s̄ leticiā t exultationē iuuenient in ea.
Ibidem. **Ecce ego faciā** hierlm exultationē t pl̄m̄ nieū
leticiā: t exultabo in hierlm: t letabor in popu-
lo meo: t vltra nō audieſt in illa vox slet⁹: t ce-
tera: qđ quidā ad illos carnales mille annos re-
ferre conant̄. **L**ocutioꝝ aut̄ tropice p̄prijs p̄
phētico more miscēt: vt ad intellectū spiritualē
intērio sobria: cū qđā vīli ac salubrī labore pue-
niat. **Digrica** dō carnalis vel inerudite vel i
exercitate tarditas mētis p̄tēta līe supficie: ni-
bil putat interi⁹ reqrendū. **Hec de** p̄phetiis
vībis qđā isti⁹ locū sc̄pta sūt: satis dixerim⁹. **In**
hāt loco vīa ad illa digressi sum⁹ cū dixisset. **Et**
ossa vīa vt herba exoriēt: vt resurrectionē qđ
de carnis: sūt bonoꝝ senūc cōmēorare mon-

straret adiūxit: t cognoscer man⁹ dñi colētib⁹
eū. **Quid cī nī man⁹ dñi distinguētis culto:** **Ibidem.**
res suos a p̄tētorib⁹ suis: **De qb⁹** se qntia p̄te-
xens. **Et cōmīabit in qđ p̄tūacib⁹:** siue vt ait ali **Ibidem.**
us interpres: incredulis. **Nec tūc cōmīabit:**
sūt qđā dicunt̄ minacit: tūc efficaciter ip̄lebun-
tur. **Ecce eī in qđ dñs vt ignis veniet:** t vt tē. **Ibidem.**
pestas curr⁹ ei⁹: reddere in indignatiōe vindictā:
t vastationē in flāma ignis. **In** igne eī dñi
iudicabī oīs terra t in gladio ei⁹ oīs caro: ml̄
tūq; vulnerati erūt a dño: siue igne siue tēpesta-
te: siue gladio: penā iudicij significat. qđā qđez
ip̄m dñm qđā signē dīc ec̄ venturū eis. pfecto qđ-
bus penalē erit ei⁹ adūct⁹. **Curr⁹** dō ei⁹ qđ plu-
raliter dicti sūt: āgelica ministeria nō incōueni-
enter accipim⁹. **Q**d aut̄ aut̄ oēm frā t oēm car-
nēm ei⁹ igne t in gladio iudicari: nō etiā h̄ sp̄i
ritales intelligam⁹ t sc̄os: s̄ frē nos atq; carna-
les: de quib⁹ dictū ē. **Quiterrena sapiunt t sa-** **Phil. 3.**
pere fm̄ carnē mors ē: t qđles oīno caro appels-
lan⁹ ad nōb̄ vīdīc. **N**ō p̄manebit sp̄us me⁹ i hō **Gene. 6.**
mib⁹ istis: qđā caro sūt. **E**d dō h̄ positū ē. **Dul** **Esaie. 66**
ti vulnerati erūt a dñio: isto vulnere fiet mors
sc̄da. **N**ō qđē t ignis t gladi⁹ t vuln⁹ accipi i
bono. **H**ā t ignē dñs velle se dīxit mittē in mū **Luce. 12.**
dū: t vīse sūt illis līngue diuīse velut ignis qđā **Act. 2.**
venit sp̄ūllanc⁹: t nō veni in qđ idē dñs pacez **Mat. 10.**
mittere in frā: s̄ gladi⁹. **E**t fm̄onē dīdīc sc̄ptū **Heb. 4.**
ra gladi⁹ bis acutū p̄p̄ acīe geminā testamē-
toꝝ duū: t in cātico cāticoꝝ caritate se dīc san- **Lanti. 4.**
cta ecclīa vulnerata velut amoris ip̄etu sagitta-
tā. **H**z cū legim⁹ v̄l audim⁹ v̄ltorē dñm esse
vētūrū: quēadmodū h̄ intelligēda sint clarū est
Deinde breuit̄ cōmēoratis eis qđā h̄ iudicium
plūmen⁹ sub figura ciboz̄ līe veteri vētito-
rū: qb⁹ se nō abstineſt: p̄ctōres ip̄iosq; signi-
ficās: recapitulat ab initio ḡfam noui testamē-
ti: ex p̄mo saluatoris adūctu vīsq; ad vītūm̄ iu-
dicū de qđā agim⁹: p̄ducēs finiēs sermonē
Narrat nāq; dñm dīc se vēire vt p̄greet oēs
gētes: easq; vēturas: t vīluras glīaz̄ ei⁹. **D**ēs
em̄ sīc dīc ap̄ls peccauerūt: t egent glīa dei. **E**t **Roma. 3.**
relictū se dīc līp̄ eos signa: qđā vītū mirātes
credāt i eī: t missū ex illis saluatos i gētes di-
uersas: et in lōginq; sūlulas: qđā audieſt nomē
ei⁹: neq; viderūt glīam ei⁹: t ānūciaturos glo-
riā ei⁹ i gētib⁹: t addituros fratres istoꝝ qđbus
loq̄bat. i. i fide sūt deo p̄fē fratres israelitāꝝ e-
lectoꝝ. **A**ddituros aut̄ ex oīb⁹ gētib⁹ mun⁹ do **Ibidem.**
mīo in iūmētis t vehiculis: qđā iūmēta t vehicu-
la bī intelligūn̄ adiutoria eē dīna: p̄ cuiusq; ge-
neris ministeria dei vel āgelica vel hūana: i ci-
uitatē sanctā hierlm qđā i sanctis fidelib⁹ est
diffusa p̄fras. **U**bi em̄ dīnīt adiūuant̄: abi cre-

Liber

dunt: et ubi credunt ibi venient: Compauit autem dominus illos tamquam per similitudinem filiorum israel: offerrerentib[us] ei suas hostias: cum psalmis in domo eius.

Ibide*m.* qd ybiq; iā facit ecclesia: t pmisit ab iōpis se ac-
ceptuꝝ sibi sacerdotes t leuitas: qd nihilomi-
nus fieri nūc videm⁹ **N**ō em ex genere carnis
t sanguis sicut erat primū fīm ordinē aaron. s3
sicut optebat in testamēto nouo: ybi fīm ordi-
nē melc⁹ isedech sūm⁹ sacerdos ē xp̄s: p cuius
q; merito qd in eo grā dīna ptulerit: sacerdo-
tes t leuitas elegit: sic nūc videm⁹ q nō isto no-
mie q; sepe assequunt̄ indigni ſea q nō ē bonis
malisq; cōis sanctitate pensandi sūt. **H**ec cum
de iſta q nūc imptit ecclie pspicua nobisq; no-
tissima dei miseratōe dixiſſet: pmisit t fines ad
quos p yltimū iudiciū facta bonoꝝ malorūq;
discretiōe venieſ dicens p pphetā: vel de dño
dicens ip̄e ppheta. **Q**uō em celū nouū t ſta no-

Ibide*m.* dicens ip̄e pp̄ha. **Quō cīm celū nouū t̄ra nouua manebit coraz me dicit dñs; sic stabit semen**

Ibide*m*. **V**ermis eorū nō morietur: et ignis eorum nō extinguetur: et erunt viliū omni carnū. **A**d hunc iste p̄phā terminauit librum: ad quod terminabitur seculū. **Q**uidā sane nō interpretari sūt membra hominum: sed cadavera viroꝝ: p̄t̄ cadavera significantes seuietē corporum penā: quia cadaver nūc nisi caro ex aīs nō soleat nūcupari: illa vero aīata erunt corpora. **A**lioquin nulla poterunt sentire tormenta nisi forte quod mortuoꝝ erunt corpora. i.e. eorū quod in secundū morte cadētiū nō absurde erit: cadavera

Esaie. 26 **R**a dici pmi **C**ine t illud qd ab ecclie ppha dictu
ia sup posui. **L**terra xo impiorz cadet. **Q**uis at
nō videat a cadendo esse appellata cadauera?
Vlironū aut p eo posuisse illos interptes quod
hominū ē manifestū ē. **N**e q em quisq dictur
est puaricatrices semias in illo supplicio nō sur
turas: **s** ex potiore pseritum de quo semia facta
est vterq sexus accipit. **T**eruz qd ad rem ma
xime pertinet: cū t in bonis dicit: veniet ois ca
ro: qz ex omigenere homin popul ille stabit.

¶ **Esaie.66** **H**oc enim de omnes homines ibi erunt qui in penis plures erunt: sed ut dicere ceperat cum tamen in bonis caro: et in malis membra: vel cadauera noiantur. perfecto post resurrectionem carnis cuius fides his rerum vocalibus oino finiat: illud quod boni et mali suis finibus dirimunt: futurum esse iudicium declaratur.

Ibide*m.* **E**d quō egredient̄ boni **C**a. XXII.
ad videndas penas maloꝝ. Tuqđ cor-
pori motu b̄tās illas reliquiū sedes: et
ad loca penaſia p̄recturi ut maloꝝ tormenta cō-
ſpiciat p̄nitia corpali. **A**bsit: s̄ egredien̄ p̄sciaꝝ

Hoc enim vox significatū ē eos q̄ cruciabunt̄ ex
tra futuros. Prop̄ qd̄ t dñs ea loca tenebras Act. 8.
exteriores vocat: qb̄ p̄trari ē ille ingressus d̄
quo d̄ suo bono. Intra in gaudiū dñi tui: nec Act. 25.
illic mali putent̄ ingredi vt sc̄ist̄: sed ad alios po-
tius velut egredi per sc̄iaz: qua eos cognitū
sūt boni: quia id qd̄ extra ē: cognitū sūt. Qui
em erūt in penis: qd̄ agaf̄ int̄ in gaudio dñi ne-
scient: qd̄ x̄o erūt in illo gaudio qd̄ agaf̄ foris in
illis tenebris exteriorib̄ sc̄it̄. Iō dictū ē egre Esaie. 66
dienſ: qz eos etiā q̄ foris ab eis erūt vt iōz non
latebūt. Si enim hec pphete nō duz facta nosse
potuerit p̄ h̄ qd̄ erat dē c̄tulūcūg in eoz mor-
taliū mētib̄: quō imortales sc̄i iā facta tūc ne-
scient: cū dē erit oia in oib̄? Stabit ḡ i illa b̄ti Lor. 15.
tudie sc̄oz semē t nomē: semē sc̄z dē q̄ ioanneſ
ait. Et semē eī in ipo manet: nomē x̄o d̄ q̄ per Job. 3.
hūc esaiā dictū ē. Nomē etiū dabo eis: et erit Esaie. 55.
eis mētis ex mēſe: t sabbatū ex sabbato: tanq̄ Job. 66.
luna ex lūa: t req̄es ex req̄e: qz vtrūq̄ ipi erūt
cū ex his ymbris veterib̄ t tp̄alib̄ i lūa lumia
noua ac semp̄na trāsibūt. In penis aut̄ ma-
lox t inextinguibilis ignis: t viuacissim⁹ ver-
mis: ab alijs atq̄ alio aliter atq̄ alio ē exposit⁹.
Alij qz vtrūq̄ ad corp̄: alijs vtrūq̄ ad aiam
retulerūt: alijs pprie ad corp̄ ignē: vermē vero
tropice ad aiaz: qd̄ credibili⁹ ēē videt̄. H̄nūc
de hac differētia nō ē hui⁹ tpis disputare. De
iudicio nāq̄ vltio q̄ fieri direptio bonoz t ma-
lox: h̄ volumē iplere suscepim⁹: de ipis x̄o pre-
mīs t penis: alias diligēt⁹ differendum est.

Aniel de h vltio iudicio La. XXIII.
d sic pphetat vt antixpm p̄us q̄ vētūrū
esse p̄nūcīct: atq; ad eternū regnū san-
ctorū pducat narrationē suā. **C**ū cīm vīsōe pro-
phetica q̄ttuor bestias significātēs q̄ttuor re-
gna vīdīsset: iīpmq̄ q̄rtū a qdā rege supatū qui
antixps agnoscīt: t post hec eternū regnū fili
hois q̄ intelligīt xps. **H**orrut inq̄t sp̄us meus:
ego danieli hebetudie mea: t vīsūs capitl̄ mei
perturbabāt me. **E**t accessi inq̄t ad vnu de astati-
bus t veritatē q̄rebā ab eo de his oīb̄: t dixit
mīhi veritatē. **D**einde qd audierit ab illo atq;
de oībus his q̄sluit: tāq; eo sibi exponētē sic lo-
quit̄. **H**e q̄ttuor bestie sunt magna q̄ttuor re-
gna q̄ surgent in terra: q̄ auferent t accipient Ibidem.
regnū sancti altissimi: t obtinebūt illud vīsq; in
seculū: t vīsq; in seculū seculorū. **E**t q̄rebā inq̄t
diligent̄ d bestia q̄rta q̄ erat differēt pre omni Ibidem.
bestia terribilis ampli: dentes ei ferrei: t vn-
gues eius erei: māducās t cōminuens t reliq
pedib̄ suis pculcās: t de cornib̄ ei decezque
erāt in capite ei: t de altero qd ascendit: t ex-
cussit de prioribus tria cornua: in d erāt oculū:

et os loquens magna: et visus ei⁹ maior ceteri.
Videba: et cornu illud faciebat bellum cū sanctis
et pūalebat ad ipos: donec venit vetustus die-
rus: et regnū dedit sanctis altissimi: et tps pūcite
et regnū obtinuerūt sancti. Hoc daniel q̄sisse se
dixit. Deinde qd audierit p̄ in uno subiugēs. Et

Ibidem. dicit inq̄t i ille a q̄ q̄sierat r̄ndit t dixit. Bestia
q̄rta q̄rtū regnū erit in fra qd pūalebit oībus
regnis et māducabit oēz terrā: et pculabit eā et
p̄ceder. Et decē cornua ei⁹: decē reges surgēt et
post eos surgēt ali⁹ q̄ fugabit suis malis oēs q̄
ante eū fuerūt: et tres reges hūiliabit: et verba
aduersus altissimū loqueſt: et sanctos altissimi
cōteret. Et suspicabitur mutare tpa t legē: et da-
bit in māu ei⁹ vſq̄ ad tps t tpa t dimidiū tpis.

Et iudicium sedebit: et p̄ncipatū rmouebit ad ex-
fminandū et pdendū vſq̄ in finē: et regnū et po-
testas: et magnitudo regū q̄ sub oī celo sūt: da-
videm. ta ēsanctis altissimi. Et regnū ei⁹ regnū sem-
piternū: et oēs p̄ncipatū ipi seruiēt et obaudient
hucusq̄ inq̄t finis sermonis. Ego daniel mul-
tū cogitationes mee conturbabāt me: et forma
mea i mutata est sup me: et v̄bum in corde meo
pseruau. Quattro illa regna exposuerunt q̄
dā: assyrioz̄ p̄sarū macedonū et romanoz̄ quā
vō cōuenienter id fecerit: q̄ nosse desiderāt le-
gāt p̄bysteri hieronymi libz̄ i danielē sat̄ eru-
dite diligenter p̄scriptuz. Antixp̄i tñ adiulus
ecclesiā seūissimū regnū b̄ exiguo spacio tpis
sustinendū donec dei vltio iudicio regnū san-
cti accipiāt sempiternū: q̄ vel dormitans b̄ legit
dubitare nō sinit. Tps q̄ppe t tpa t dimidium
tpis: annū vniū eē: et duos t dimidiū: ac p̄ hoc
tres ānos t semissem: etiā nūero diez̄ posteri⁹
posito dilucēscit: aliquā in scripturis ac mensū
nūero declarat. Videlicē em̄ tpa indefinite hic
dicta lingua latia: s̄ p̄ dualē nūez̄ dicta sūt quē
latini nō h̄sīt. Hic aut̄ greci: ita h̄ic dicunt̄ h̄re
et hebrei. Hic ḡ dicta sūt tpa. tāq̄ dicerent̄ duo
tpa. Uererī me sane fateor ne in decē regibus
q̄ stanq̄ decē hoīes videt̄ iuentur⁹ antixpus
forte fallamur: atq̄ ita ille iopinat̄ adueniat:
nō existētib⁹ tot regib⁹ in orbe romāo. Quid
em̄ si nūero isto denario: vniūitas regū signi-
ficata ē: post q̄s ille vētūr⁹ ē: sic mūlenario: cen-
tenario: septenario significat̄ plerūq̄ vniūi-
tas et alijs atq̄ alijs nūeri q̄s nūc cōmēorare
nō ē necesse: Alio loco idē daniel. Ererit inq̄t
tps tribulatiōis q̄lis nō fuit ex q̄ nata est gens
sup terrā: vſq̄ ad tps illud. Et in tpe illo salua-
bitur plū tuus: oīs q̄ inuēt̄ fuerit script⁹ in li-
bro vite. Et multi dormientū in terre aggere
exurgent: hi in vitā eternā: thi in oprobriū et
in confusionē eternā. Et intelligentes fulge-

būt sic claritas firmamēti: et ex iustis multi sic
stelle in secula. Et adhuc s̄nie illi euāgelice est Job. 5.
loc⁹ ille s̄lim⁹ de resurrectiōe dūtarat mortu-
oz̄ corporoz̄. Hā qui illic dicti sūt eē in monumē-
tis: ip̄i hic dormiētes in fra aggere: vel sic alij i
terptati sūt in terre puluere. Et sic ibi pcedēt
dictū ē: ita b̄ exurgēt. Sicuti ibi: q̄ bona fecerit
in resurrectionē vite: q̄ aut̄ mala egerūt in re-
surrectionē iudicij: ita t isto loco: hi i vitā eter-
nā: thi in oprobriū et in p̄fusionē eternaz. Nō
aut̄ diuersū putet: qd cū ibi positū sit: oēs qui
sūt in monumētis: hic nō ait p̄pha oēs: s̄ mul-
ti dormientū in terre aggere. Ponit em̄ aliquā
sc̄ptura p̄ oīb⁹ multos. Propterea t abrae di-
ctū ē. Patrē multaz̄ gentiū posuit. Lui tñ et Gene. 17
alio loco In semie inq̄t tuo bñdicēt oēs ḡctes. Gen. 22.
De tali aut̄ resurrectiōe: huic q̄z̄ ip̄i p̄phē da-
nieli paulopost dr. Et tu veni: t reqesce: adhuc Dñs. 12.
em̄ dies in cōpletionē p̄sumatiōis: t reqescēs
t resurges i sorte tua i fine diez̄. La. XXIII

Ultra de iudicio nouissimo dicūt i psal-
m̄ mis: s̄ eoꝝ plura trāsepter t stricti. Hoc
tñ qd de fine hui⁹ seculi aptissime dictū
ēibi nequaq̄ silētio p̄teribō. Principio terraz̄ Dñs. 10.
tu fundasti dñs: t opa manuum tuaz̄ sūt celi.
Ipi gibūt tu aut̄ p̄maneb: t oēs sic vestimentuz̄
veterascēt: t sic optoriū mutabis eos t muta-
bunt̄: tu aut̄ idē ip̄e es: t anni tui nō deficient
Quid est b̄ qd porphyri⁹ cū pietatē laudaret
hebreoz̄: q̄ magn⁹ t ver⁹ t ip̄is numinib⁹ ter sc̄z̄ lī. q̄s
ribilis ab eis colit̄ de⁹ xp̄ianos ob b̄ arguit ma theologi
xime stulticie: etiā ex oraculis deoꝝ suorūzq̄ on appels
istū mundū dicūt eē pituz̄. Ecce in lfis pietat⁹ lats lī. xix
hebreoz̄ dicit̄ deo q̄c p̄fitente tāto p̄bo: etiāz̄ ca. xxiij.
ipa numia p̄horrescūt: opa manūtū tuaz̄ sunt
celi: ipi gibūt. Nūqd q̄i celi gibūt: mūd⁹ cuius Dñs. 10.
iūdē celi supior⁹ ps ē: t tutor⁹ nō gibūt. Si h̄ sūt
ioni displicerit: cui⁹ vt scribit iste p̄bs velut gra-
uoris auctoritatis oraculo in xp̄ianoꝝ credu-
litate culpat. Cur nō silēt sapiam tāq̄ stulti-
ciā: culpat hebreoz̄: in q̄z̄ libris p̄issimis iuentur.
Porro si in illa sapia iudeoꝝ q̄ porphyrio
tā multū placet vt eā deoꝝ q̄s uoꝝ vocib⁹ p̄di-
cer: legif celos eē pituros: cur vſq̄ adeo yana
ē ista fallacia: vt in fide xp̄ianoꝝ vel inf cetera
vel p̄ ceteris b̄ detestent̄: qd in ea pitur⁹ credi-
tur mund⁹ q̄ vtiq̄ nisi p̄eūte: celi nō p̄nt p̄ire.
Et in lfis qdē sacris q̄ pprie n̄fē sūt: nō hebre
is nobisq̄ cōes: i in euāgelicis t aplīcīs libris
legit̄. Preterit figura huius mundi: Legitur l. Coz. 7.
mūdus transit: legif celū t terra trāsibūt. Gz. 1. Job. 2.
puto qd p̄terit: transit: transibūt: aliquā mitius Luce. 21.
dicta sūt q̄z̄ gibūt. In ep̄la q̄z̄ petri apostoli ybi 2. Pe. 3.
aqua mūdatuſ qui tūc erat p̄isse dicit̄ ē mūd⁹:

Liber

fatis clarus est: et que pars mundi a toto significa-
ta est: et quatenus perisse dicta sit: et qui celi re-
positi igni reseruandi in diem iudicij et pditōis

Ibide*m.* hoīm impio*x.* Et in eo q*uod* paulo*post* ait. *Venit*
*et dies dñi ut fur*ia* in quo celi magno*rum* i*spetuum* trā*ns*
currer*e*: elemēta autē ardētia resoluent*e*: t*er*ra
t*er*que i*spat*ū s*unt* op*a* exure*nt*: ac deinde s*biec*it:*

Ibide*m.* his o*bis* p*re*ut*ibus* quales optet vos e*e*: pos*s*it illi celi intelligi p*ituri* q*s* d*ixit* repositos i*g*n*i* reseruando*s*: te a elem*t*a accipi arsura q*i* hac ini*m*ia mundi p*re*te subsist*ut* p*cellosa* t*ur*bu*lenta* in qua eosdem celos d*ixit* e*e* repositos: saluis illis sup*ioribus* t*in* sua integrat*e* ma*ne*uribus*in* quor*um* firmamento s*ur*fidera p*st*is

Dat. 24. tuta. Hāz illud qđ scriptū est. Stellas de celo
eē casuras ppter qđ pōt multo pbabili⁹ ⁊ ali⁹
intelligi magis oñdit mansuros eē illos celos:
si tū stelle inde casure sūt: vel cū tropica sit locu-
ris et̄ est credibili⁹: vel in isto uno celo futuri⁹

virgilio: qd est credibill: vel in hunc modo celo naturu-
Dic mētio sit vtqz mirabilis qd nūc fit. Unde et illa virgi-
nem facit liana. Stella faciem ducens: multa cū luce eu-
stella vnguli currunt: et idea se p̄didit illua. Hoc aut qd p̄fa-
ana breui mo cōmemorau nullu celoz videt relinque-
ter men o- re: qd piturū esse non dixerit. Ubi ei dī. Opa-
rans quod manuū tuarū sūr celi: i pibunt: qd nullu eoz
vngulū sedo eneid. nari ab ope dei: tā nullu eoz a p̄dictiōe secesserū. Nō
rat. s. quō em̄ dignabunf de petri apostoli locutiōe quez
sbuersa iro yehemenr oderūt: hebreoz defendere pietat-
ia et anchise tem: deoz suoz oraculis approbata vt saltē ne
patre oran tot mund piturus eē credat: sīca toto ps ac-
te deos in signū p̄cis cipia in eo qd dictū ē. Ipi pibūt: cū soli celi si-
eraudite fa mi pituri sint: quēadmodū in aplica illa epla a
ctus ē subi toto ps accipit qd diluuiō pisse dict ē mūdus:
tus frago: q̄uis sola el cū suis celis ps imia pierit. Bz qz
tonstruit h v: dixi non dignabunf: ne vel apostoli petri
celo lapsa approbent sensū vel tantū cedant p̄flagratio
p̄ vmbras stella facez ni nouissime: quātū dicim valuisse diluuiū: q
ducēs mul nullis aquis: nullis flāmis: totū genus huma-
ta cuz luce nū pire posse p̄tendūt. Restat vt dicāt: q pro-
cucurrut il p̄terea dī eoz hebreā sapiam laudauerūt: q
lam sumaz istū psalmū nō legerāt. In psalmo etiā quadra
suplatitem q culmina gesi monono: de iudicio dei nouissimo intelligi-
teci cerni tur dictū. Deus manifestus veniet: de nō et nō
mus idea filebit. Ignis in p̄spectu eius ardebit: et in cir-
clarū se col cuitu ei tēpestas valida. Aduocabit celū sur-
dere silua. Verba sūt sum: et terrā discernere p̄lm suū. Cōgregate i
bec Ence li iustos ei: q disponūt testamētū ei sup sacri
narrantis ficia. Hoc nos de dño n̄o ius es xpo intelligim?
d bello triū quēde celo speram? ec vētūx: ad viuos et mo-
ano. tuos iudicādos. Māfestus ei vēictis iustos

tuos iudicados. **H**aifestus ei vicit in iustos
et iniustos iudicaturus iuste: quod prius venit occul-
tus: ab iniustis iudicandus iuste. **I**psa in qua
manifestus veniet: et non silebit: in voce iudicis
evidens apparebit: quod prius cum venisset occultus a n-

iudicē siluit: qm sic quis ad imolandū ducit⁹ est: *Elaie.* p. 5
et sic agn⁹ corā tendente se suit sine voce. Quē
admodū de illo p̄ esaia legim⁹ p̄ pheratu: et in
euāgeliō videm⁹ ipletū. *De igne vero et tēpe-*
state cū in esaie p̄ phetia tale aliqd tractarem⁹
quō eēt hec itelligēda iā dixim⁹. Qd̄ dō dictū
ē Aduocabit celū sursū: qm sancti et iusti recte p. 49.
celū appellant: nimirūb̄ ē qd̄ ait apls: Siml̄ cū 1-thes. 4.
illis rapiemur in nubib̄ obuiā xpo in aera. Nā
fml̄e supficiē: quō sursū aduocat celū: qsi pos
sit eēt null sursū: Qd̄ at adiūctū ē. Et frā discer p. 49.
nere p̄lm suū si tm̄mō subaudiat aduocabit: i-
aduocabit frā: nec subaudiat sursū: hūc yideſ
h̄e sensū: sanctū: rectū: fidelē: vt celū itelliga
tur in eis q̄ cū illo sūt iudicaturi: frā in eis q̄ iu-
dicandi sūt: vt aduocabit celū sursū: nō h̄itel-
ligam⁹ rapiet i aera: s̄ in iudiciarias sedes eri-
get. P̄t et illud itelligi. Aduocabit celū sursū p̄ idem.
aduocabit angelos in supernis et excelsis loci: cu-
qbus descēdat ad faciendū iudiciū aduocabit
et terrā: i-hoies in terra vtiq̄ iudicādos. Si at
vtrūq̄ subaudiendū ē: cū d̄. Et terrā: i-aduo-
cabit et sursū: vt iste sit sensus: aduocabit celū
sursū: et terrā aduocabit sursū: nihil meli p̄ idem.
ligi existio q̄ hoies q̄ rapient obuiā xpo in ae-
ra: s̄ celū dictū pp̄ anias: terrā pp̄ corpora. Di-
scernere porro populū suū: qd̄ ēnisi p̄ iudiciū
separe bonos a malis: tāq̄ oues ad hedis. De p. 25.
inde pueris sermōis ad angelos facta ē. Con p. 49.
gregate illi iustos ei⁹. Profecto em p̄ agelicū
ministeriū tāta res peragēda ē. Si at q̄rimus:
q̄s iustos ci p̄gregaturi sūt angeli. Qui dispo- p̄ idem.
nūt inqt testamentū ei⁹ super sacrificia. Hec ē
ois vita iustoꝝ: disponere testamentū dei sup
sacrificia. Aut em opera misericordie sunt sup
sacrificia: i-sacrificis p̄ponēda: iuxta sententiā
dei dicētis. Misericordia magis volo q̄ sacrificiū:
aut si super sacrificia: in sacrificiis itelligit
dictū: quō super frā fieri d̄ qd̄ fit vtiq̄ in frā: p-
fecto ip̄a opera misericordie sunt sacrificia qbus pla-
ceſ deo: sic in libro hui⁹ op̄is decimo me deseru-
isse iā reminiscor: in qb̄ operib̄ disponūt iusti
testamentū dei: qz pp̄, pmillioes q̄ nouo ei⁹ te
stamento continent hec faciūt. Usi congregati si
bi iustis suis: t ad suā dexterā p̄stitut: nouissi-
mo vtiq̄ iudicio dictur⁹ est xps. Venite bñdi-
cti p̄ris mei: possidete paratū vob regnū a co-
stitutiōe mundi. Esuriri ei⁹ et dedistis mihi mā
ducare: et cetera q̄ ibi p̄ferunt de bonoꝝ operi
bus bonis: et eoz p̄mis̄ semipternis p̄ vltumaz
sententiā iudicantis. *La. XXV.*

Rophera malachiel siue malachias qz
p angel^dictus ē:q; etiā esdras sacerdos
cuius alia in canone scripta recepta sūt

XX

Dal. 2. ab aliquibus creditur: nam de illo hanc esse hebreorum opinionem dicit hieronymus: iudiciorum nouissimum prophetavit dices. Ecce venit dominus omnipotens. Et quis sustinebit dominum introitum eius? Aut quod ferre poterit ut aspiciat eum? Quia ipse ingreditur quasi ignis conflatorum: et quasi herba lauacrum. Et sedebit proflans: et emundans sic aurum et sic argentum: et emundabit filios leui. Et fundet eos sic aurum et argentum: et erunt domino offerentes hostias in iustitia. Et placebit dominus sacrificium iuda et hierusalem.

Ibidem. sic diebus p̄stiniis et sic annis p̄oribus. Et accedat ad vos in iudicio: et ero testis vobis super maleficos et super adulteros: et super eos qui iuraverunt in nomine meo mendaciter: et qui fraudaverunt mercenaria: et opprimit per potentiam viduas: et peccatores pupillos: et pertinet iudicium aduenire: et qui non timuerunt medirum dominum omnipotens. Num ego dominus deus vester et non mutor. Ex his quod dicta sunt video cuiusdam apparere in illo iudicio quasdam quondam purgatorias penas futuras. Ubi enim dominus? Quis sustinebit dominum introitum eius? aut quod ferre poterit ut aspiciat eum? quod ipse ingreditur quasi ignis conflatorum: et quasi herba lauacrum: et sedebit proflans et emundans sic aurum et sic argentum et emundabit filios leui: et fundet eos sic aurum et argentum: quod aliud intelligendum est. Dicit tale aliquid et esaias. Lauabit dominus sordes filiorum et filiarum suorum: et sanguinem emundabit de medio eorum spiritu iudicij: et spiritu combustionis. Nisi forte sic eos dicendum est emundari a sordibus: et eliquari quodammodo cum ab eis mali per penale iudicium separantur ut illos segregatio atque damnatio purgatio sit istorum: quod sine talium de cetero commixtione victuri sunt: Sed cum dicatur. Et emundabit filios leui: et fundet eos sic aurum et argentum: et erunt domino offerentes hostias in iustitia: et placebit dominus sacrificium iuda et hierusalem: utique omnes eos ipsos qui emundabuntur: deinceps in sacrificiis iusticie domino esse placituros: ac per ipsum sua iniusticia mundabuntur: in qua domino hostie displicebantur.

Ibidem. Porro in plena prefectio iusticia cum mundati fuerint ipsi erunt. Quid non accepti deo tales offeruntur per scipios. Vix ista quodammodo purgatorius pessimis ut diligenter tractetur: in tempore aliud differenda est. Filios autem leui et iuda et hierusalem ipsam deiecies a deo. accipe et non ex hebreis tantum: sed et aliis.

Esaie. 4. I etiam gentibus aggregata: nec taliter quodammodo est verbis si dixerimus: quod perfectum non habemus: nos ipsos seducimus: et virtus in nobis non est: sed quodammodo tunc erit velut area per ventilatorem: ita per iudicium purgata nouissimum: eis quodammodo mundat per tantum mundatio necessaria est: ita ut nullus oino sit qui offerat sacrificium pro perfectis suis. Quod enim quodammodo offerit perfectio in perfectis suis: per quodammodo dimittendis offerit: ut cum obtulerit: acceptum deo fuerit: tunc dimittitur. **C. XXVI.**

Olens autem deus ostendere ciuitatem suam
v tunc in ista praestudie non futuram: dixit filius leui oblaturos hostias in iusticia non
 genitum per hoc non per perfectum. Tunc intelligi potest in eo quod securus adiunxit auctor ait. Et placebit dominus sacrificium iuda et hierusalem sic diebus p̄stiniis: et sic annis p̄oribus: frumenta sibi iudeos secundum legem veteris testamenti sacrificiorum suorum praeterita tempore polliceri. Non enim tunc in iusticia sed per perfectis hostias offerebatur quod per perfectis principiis ac primis offerebatur adeo ut sacerdos ipse quem debemus utique credere ceteris fuisse iustior secundum dei mandatum solet primi per suis offerre perfectis: deinde per populi. Quapropter exponere nos optet: quod sit accipiendum quod dictum est. Sic diebus p̄stiniis: et sic annis **Ibidem.** prioribus. Fortassis enim tempore illud commemorat quo primi homines in paradiso fuerunt. Tunc enim puri auctor integri ab omnibus sorte ac labore perfecti: se ipsos deo munimur hostias offerebatur. Ceterum ex quo commisit se purificatio nam inde dimissi sunt: auctor humanam in eis naturam damnata est excepto uno mediato re et post lauacrum regenerationis quibusque adhuc puluis: nemo mundus a sorte: sic scriptum est: nec infans cuius est vita unica dicitur super terram. Quod si respondeat: etiam eos merito dici posse offerre hostias in iusticia: quod offeruntur in fide. Justus enim ex fide vivit: quod quis se ipsum educat: si dixerit se perfectum non habere: et id non dicat: quod ex fide vivit: nunquam dictum est quod spiritu huius fidei tempore illi fini est coequandum quodammodo igne iudicium: nouissimi mundabuntur: quod offeruntur hostias in iusticia. Ac per hoc quod per taliter mundationem nullum perfectum iustos habituros esse credendum est: perfecto tempore quantumque attinet ad non habere perfectum nullum tempore copandum est nisi quod primi homines in paradiso anno purificatione innocissima felicitate vixerunt. Recte itaque intelligitur hoc significatum est: cum dictum est. Sic diebus p̄stiniis et sic annis prioribus. Nam et per esaiam postea quod celum novum et terra nova promissa est: inter cetera quibus ibi de sanctorum beatitudine per allegorias et enigmata exequitur: quibus expositione agnoscendere nos prohibuit vitande longitudinis cura: secundum dies inquit ligni vite erunt dies plures mei. Quis autem sacras litteras attigit et ignorat ratione de platerauerit lignum vite: a cuius cibo separatis illis hominibus qui eos sua secundum electio initias: eidem ligno circumsposita est ignea frumentorum custodia. Quod si quodammodo illos dies ligni vite quos commemorauit prophetas esaias: istos **Esaie. 65** quoniam agunt ecclesie christi dies enim contredit: ipsumque christum lignum vite prophetice dictum: quod ipse est sapientia dei: de qua salomon ait. Lignum vite est omnis **Proph. 3.** nibus amplectentibus eam: nec annos egisse aliquos in paradiso illos primos homines unde tandem electi sunt: ut nullum ibi gignerent filium: et id non

Liber

Dat. 3. posse illud tps intelligi in eo qd dictu ē. **T**ie diebus p̄stiniis: t sicānis p̄orib: istaz p̄tereo q̄stio nē: ne cogar qd plixū ē cūcta discutere: vt ali qd hōz v̄itas manifesta cōfirmet. **V**ideo q̄p̄e alterz sensū: ne dies p̄stinos t ānos priorēs carnaliū sacrificiōz nobis p̄ magno munē per prophetā p̄missos fuisse credam. **H**ostie nāq̄ ille veteris legis que de pecoribus iāculat: ac sine vlo p̄sū vicio iubebant offerrī: significabāt homies sanctos qualis solus inuctus est xp̄s sine vlo oīno p̄ctō. **P**roinde q: post iūdiciū cū fuerint etiā igne mundati: q̄ eiusmodi mūdicatione sunt digni: t in oībus sanctis nūlū inueniebāt oīno p̄ctū: atq̄ ita seip̄os offarent in iūsticia: vt tales hostie oīno iāculate: ac si ne vlo vitio sint future: erūt p̄fecto sicut p̄stiniis diebus: t sicut ānis prioribus: q̄n in ymbra huius rei future mūdissime offerebāt hostie. **H**ec erit nāq̄ mundicia tū c in iāmortalī carne ac mēte sanctoz: q̄ figurabāt in illaz corpibus vestiaz. **D**einde propter eos q̄ nō mundatōe s dānatōe sunt digni. **E**t accedā inquit adyos in iūdiciū t crotestis velox sup maleficos: t sup adulteros: t cetera: q̄bus dānabilib: enumeratis crimib: addidit. **N**ī ego dñs de' re ster t nō mutor. **T**anq̄ diceret. **C**um vos mutauerit t in deteri' culpa v̄fa: t in melius gra tia mea: ego nō mutor. **L**estē vero se dicit futurū: q̄r in iūdicio suo nō indiget testib. **F**ūq̄ velocē: siue q̄r repente v̄etur: ē: eritq̄ iūdiciuz ipo inopinato eius adiectu celerrimuz: qd tar dissimum putabāt: siue q̄r ipas quincet sine v̄la sermonis prolixitate scientias. **I**n cogitati onib: eius sicut scriptum ē: imp̄y interrogatio erit. **E**t ap̄ls. **C**ogitatiōib: inq̄t accusantibus vel etiā excusantib: in die qua iūdicabit deus occulta hoīm: fī euāgeliū meū p̄ iesū christuz. **E**t iā sic ḡdñs futurū testis intelligentus ē ve lox: cū sine mora reuocatur us est in memorīā vñ quincat puniatq̄ p̄scism. **La. XXVII.**

Eap̄j. la sermonis prolixitate scientias. **I**n cogitati onib: eius sicut scriptum ē: imp̄y interrogatio erit. **E**t ap̄ls. **C**ogitatiōib: inq̄t accusantibus vel etiā excusantib: in die qua iūdicabit deus occulta hoīm: fī euāgeliū meū p̄ iesū christuz. **E**t iā sic ḡdñs futurū testis intelligentus ē ve lox: cū sine mora reuocatur us est in memorīā vñ quincat puniatq̄ p̄scism. **La. XXVII.**

Dat. 3. **L**ud etiā qd aliud agens in octauode cimo libro ex isto propheta posui: ad iūdiciū nouissimū p̄tinet: vbi ait. **E**rūt mihi dicit dñs oīpotens in die in qua ego facio in acquisitionē: t eligā eos sicut elegit hō filium suū qui seruit ei: t cōuertar: t videbitis qd sit inter iūstū t imp̄iū: t inter seruientem deo: et eū qui nō seruit ei. **Q**uia ecce dies v̄et ardēs sicut clibanus: t cōburer eos t erūt oēs alieni gene: t vniuersi q̄ faciūt iniquitatē stipula: et succendet eos dies veniens dicit dñs oīpotens t nō relinquet in eis radix neq̄ ramus. **E**t ori etur vob̄ q̄ timeris nomē meū sol iūsticie: t sa mitas in pēnīs ei: t egrediēmī t salier̄ sicut

viruli de vinculis relaxati: t p̄culcabitis iniq̄s t erūt cinis sub pedib: vestris: dic dñs oīpotens. **H**ec distātia p̄mioz atq̄ pena z iūstos dirimēs ab iniustis q̄ sub isto sole in hui' v̄ite vanitate nō cernit q̄n sub illo sole iūsticie in illi' v̄ite ma nifestatiōe clarebit. **T**ūc p̄fecto erit iūdicū quale nunq̄ fuit. **La. XXVIII.**

Tod vero subiungit idē prophā: **H**e **I**bide. q̄ mentote legis moysi serui mei quā mā daui ei in oreb ad oēm israel p̄cepta et iūdicia: oportune cōmēorat: post hoc declarātū tā magnū futurū inter obseruatorēs legis contemptoresq̄ discrimē: simul etiā vt discant legē spiritualiter intelligere: t iūueniāt in ea xp̄m p̄quē iūdicē faciēda ē inter bonos t malos ip̄a discretio. **N**ō em frustra idē dñs ait iūdeis. **S**i crederetis moysi: crederetis et mihi. **D**e me em ille scriptis. **C**arnaliter q̄p̄e accipiēdo legē t eius p̄missa trena rerū celestū figura ēē ne scientes: in illa murmura corruerūt: vt dicere auderēt. **V**anus est q̄ seruit deo. **E**t qd ampli us: q̄ custodiūmus mādata ei: t q̄ ambulaūmus suplices ante faciē dñi oīpotentis. **E**t nūc nos beatos dicim' alienos: et edificantur oēs q̄ faciūt iniquitatē. **Q**uibus eōz verbis q̄ dāmodo p̄pheta cōpulsus est: nouissimū p̄nūciare iūdicū: vbi mali nec saltē falso sint beati saptissime apparet miserrimi: t boni nulla tē porali saltē miseria laborent: s clara ac semper terna beatitudine perficiunt. **D**ixerat quip̄ istoz talia quedā verba etiā supius dicentium. **O**mnis q̄ facit malū bonus est in cōspectu dñi. t tales ei placent. **A**d hec inq̄a p̄tra deū mur mura pūnerūt: legē moysi carnaliter accipiēdo. **U**nde t ille in psalmo lxxi: pene cōmotos dīc fuisse pedes suos: t effusos gressus suoeyti q̄ in lapsū: q̄zelauit in p̄ctōib: pacē p̄ctōz in tuens: ita vt inter cetera diceret. **Q**uō sciuīt deus: t si est scientia in altissimo. **D**iceret etiā **I**bide. **M**ūqd vane iūstificauī cor meū: t laui inter in nocentes man' meas. **U**lt autē solueret hanc difficultimā q̄stionē: q̄ fit cū videnſ boni ēē miseri: t felices mali. **H**oc inquit labor est an me: **I**bide donec introeā in sanctuarīū dei: t intelligā in nouissimo. **I**n nouissimo q̄p̄e iūdicio non sic erit: s apta iniquoz miseria t apta felicitate iūstoz lōge q̄ nūc ē aliud appebit. **La. XXIX.**

Ult autē admonuisset: vt meminisset legis moysi: q̄n p̄uidebat eos mīto ad huc tēp̄nō ēā spiritualiter sicut oportue rat accepturos: p̄tinuo subiecit. **E**cce ego mitam vobis heliam thesbiten anteq̄ veniar di es dñi magnus t illustris: qui cōuertet cor: patris ad filiū: t cor homis ad p̄ximū suū: ne for

te veniens percutiā terrā penitus. Per hāc he-
liā magnum mirabilemque prophetam exposita
sibilege; ultimō tpe ante iudiciū iudeos ī xp̄m
verum: id est in xp̄m nostrū esse credituros ce-
leberrimū est in sermonibus cordibusq; fideli-
um. Ipse quippe ante aduentū iudicis saluato-
ris non immerito speratur esse venturus: qui

4 Re. 2. etiā nunc viuere non immerito credit. Curru-
nangigno raptus est de rebus humanis: qd
evidētissime sancta scriptura testat. **Luz** ve-
nerit ergo exponendo legē spiritualiter: quam

Dal. 4. nūc iudei carnaliter sapiūt: pueret cor patris
ad filiū ī cor patrū ad filios. Singularē quip-
pe pñuero plurali interptes lxx posuerūt: et

est sensus vt etiā filij sic intelligent legē: id est
iudei: quēadmodum patres eam intellexerūt
id est pphete in qbus erat et ipse moyses. **Hic**

em̄ cor patrū cōuerteret ad filios: cū intelligen-
tia patrū pduceat ad intelligentiā filiorū: et cor: si-
liorū ad patres eoz: dū in id qd senserūt illi cō-
sentiant et isti. **Tibi** et lxx. dixerūt: et cor homi-
nis ad pñmū suū. **Tū** em̄ inter se valde pxi-
mi patres et filij. **Qz** in verbis septuaginta i-
terptū q; ppheticē infptati sūt: pt sensus aliis
idēq; lectioni congruēt inueniri: vt intelligat
helias cor dei pñs puerus ad filiū: nō vtiq;
agēdo vt pater diligat filiū: s docēdo q; pater
diligat filiū: vt et iudei quem prius oderāt: dilige-
rant eundē quinī est xp̄s. **Iudeis** em̄ nūc au-
sum cor habet deus a xp̄o nō: quia nō putant
eū deū esse neq; dei filiū. **Eis** ergo tūc cor et
conuertet ad filiū: cū ipi cōuerso cor de didice-
rit dilectionē patris in filiū. **Qd** vō sequit. et
cor homis ad pñmū suū: id est pueret helias
cor homis ad pñmū suū: qd melī intelligit:
q; cor hois ad hominē xp̄m. **Lū** em̄ sit in forma
dei deus noster: formā serui accipies. eē digna-
tus est etiā pñm̄ noster. **Hec** & faciet helias
Resorte inq̄t vēmā: et percutiā terrā penit. **Ter-**
rā sūt em̄ qui terrena sapiūt: sicut iudei carna-
les v̄sq; nūc: ex quo vitio contra deū murmu-
ra illa venerūt: quia mali ei placent: et vanus
est qui seruit deo. **La. XXX.**

ulta alia sunt scripturarūz testimonia
m̄ diuinarūz de nouissimo iudicio dei: q; si
oia colligā nimis lögū erit. **Batis** ergo
sit: qd et nouis et veterib; lris sacrī: b; pñmūciatū
esse pbauim?: pñpm̄ futurū esse iudiciū: et iudi-
cē xp̄m d̄ celo eē vētūz: nō tā veterib; q; nouis
evidēt ex pñssū: ppterēa q; cū ibi d̄r dñs de
esse ventur?: vel dñm deū dicit eē ventur?: nō
pse qnter intelligit xp̄s: dñs em̄ de: et pater est
et filiū et spiritus sanctus: neq; b; tñ intēstatū reli-
quē nos optet. **Pri**mo itaq; demonstrandū

est: quēadmodū iesus xp̄s tanq; dñs deus lo-
quatur in ppheticis libris: et tñ iesus xp̄s cui
denter apparet: vt et qñ sic non apparet: et tam
ad illud ultimū iudiciū dñs deus dicit esse ven-
turus: possit iesus xp̄s intelligi. **Est** locus apō
esaiā prophetā: qui hoc qd dico evidēt ostē
dit. **De** em̄ p prophetā. **Audi** me inq̄t iacob et **Esa. 48.**

israel quē ego voco. **Ego** sū primū et ego in sem
piternū: manū mea fundavit frā: et dext̄a mea
firmavit celū. **Vocabo** eos et stabūt simul: et

pgregabūt oēs et audict. **Quis** eis enūciauit
hec: **Diligens** te: feci voluntatē tuā sup babylo-
nē vt austerrē semē chaldeoz. **Et** locut̄ sū: **Ec**
ego vocauit: adduxi eū: et prosperā feci viā ei. **Accedite** ad me: et audite h. **No** a pñcipio locu-
tus sū in absōdito: qñ siebat ibi era. **Et** nunc
dñs de misit me et sp̄s ei. **Hēpe** ipē est q; loq̄
batur sicut dñs deus: nec tamē intelligeret ie-
sus xp̄s nisi addidisset: et nūc dñs de misit me.
et sp̄s eius. **Hoc** em̄ dixit fin formā serui d̄ re
futura v̄tēs pteriti tpis verbo: quēadmodū
apud eundem prophetā legit. **Sicut** ouis ad **Esaie. 53**

imolandū ducit̄ est. **No** em̄ ait ducet̄. Et pro eo
qd futurū erat pteriti tpis verbū posuit: et as-
sidue prophetia sic loquit̄. **Est** et aliis loc̄ apō
zachariā qui hoc evidēt ostē: qd oipoten-
tem misit oipotens. **Quis** quē: nūc deus pas-
deū filiū? **Nā** et ita scriptū est **Hec** dicit domin⁹ **Zach. 2.**

omnipotens. Post gloriā misit me sup gentes
que spoliauerunt vos: quia qui retigerūt vos q;
si qui tangit pupillā oculi eius. **Ecce** ego iserā
manū meā luper eos: et crūt spolia his q; ser-
uierant eis: et cognoscetis quia dñs omnipotē
misit me. **Ecce** dicit dñs omnipotē a do-
mino oipotente se missum. **Quis** hic audeat i-
telligere nisi xp̄m loquentē: sc̄z ouib; q; pierant
domus israel: **Ait** nāc in euangelio. **Non** suz **Mat. 5.**

missus nisi ad oues q; pierūt domus israel. q;
hic comparauit pupille oculi dei: prop̄ excellē
tissimum dilectionis affectum. ex quo genere
ouū: etiam ipsi apostoli fuerunt. Sed post glo-
riā resurrectiōis vtiq; sue: que anteq; fieret
ait euangelista ioānes. **Nō** dū erat sp̄s datus
q; iesus nondū fuerat glorificat̄: etia sup gen-
tes missus est in apostolis suis: ac sic ipletū est
qd in psalmo legit̄. **Erues** me d̄ ptradictiōib;
ppli. **Statues** me in caput gētiūz: vt q; spoliaue-
rat israelitas: qbusq; israelite fuierāt: q; sunt
gētiib; subditi: nō viciissim eodē mō spoliarent
si ipi spolia fieret israelitarū. **Hoc** em̄ apostolis
promiserat dicens. **Faciāz** vos pscatores ho-
minum. **Et** vni eoz: ex hoc iam inq̄t hoies eri **Mat. 4.**
capiens. **Spolia** ḡfient: si in bonū tanquā ere **Luce. 5.**
pta vasa illi forti: s̄ fortius alligato. **Itēz** pñ. **Mat. 3.**

Liber

dem prophetā dñis loquens. Et erit in q̄t i die

Zach. illa: queram a serre omnes gentes q̄ veniūt
atra hierusalem: et effundam sup domū dauid
et super habitatores hierusalem spiritū gratie
et misericordie: et aspiciēt ad me p̄ eo. qd̄ insultauerūt
et plangēt sup eo plāctū q̄si sup carissimū: et do-
lebūt dolore quasi sup vñigenitū. Nūquid nūsi
dei ē auferre oēs gētes inimicas sc̄tē ciuitatis
hierulm: que veniūt atra eā: id ē atraie sunt ei
Vel si c̄ alij sunt interprati: veniūt sup eā: id est
vt eā sibi subiicit: aut sup domū dauid effūde-
re: et sup habitatores eius dē ciuitatis sp̄m gr̄e
misericordie: Hoc vtq̄ dei ē: et ex p̄sona dei d̄r p̄ pro-
phetā: et tñ hūc deū hec tā magna et tā diuina fa-
cientē se se x̄ps ondit: adiūgēdo atq̄ dicendo.
Et aspiciēt ad me p̄ eo q̄ insultauerūt: et plan-
gent sup eo planctū quasi sup carissimū siue di-
lectū: et dolebūt dolore quasi sup vñigenitū.

Ibidem. Denitebit q̄ p̄ eo in illa die iudeos etiā eos q̄ ac-
cepturi sunt sp̄m gr̄e et misericordie: q̄ in ei⁹ passioē
insultauerūt x̄po cū ad eū aspicerint in sua ma-
iestate veniētē eūq̄ esse cognouerint quē p̄
humile in suis parētib⁹ illuserūt: q̄uis et ip̄i pa-
rentes eoz tante illi⁹ impietatis auctores re-
surgentes videbūt eū: s̄ puniendi iā nō adhuc
corrigendi. Nō itaq̄ b̄ loco ip̄i intelligendi sūt
vbi dictū ē. Et effundā sup domū dauid: et sup
habitatores hierusalē sp̄m gr̄e et misericordie: et aspi-
ciant ad me p̄ eo q̄ insultauerūt: s̄ tñ de illo: nū
stirpe venientes: qui p̄ helia illo tpe sunt creditu-
ri. Ez sicut dicim⁹ iudeis: vos occidistis x̄pm:
q̄uis b̄ gentes eoz fecerint: sic isti se dolebūt
fecisse quodāmō qd̄ fecerūt illi ex quorum stir-
pe descendunt. Quāuis ḡ accepto sp̄m gatia et
misericordia fidēles nō damnabunt cū impiis pa-
rētib⁹ suis: dolebūt tñ tanq̄ ip̄i fecerint: qd̄ ab
illis factū est. Nō igit̄ dolebūt reatu criminis:
sed pietatis affectu. Hanc vbi dixerūt lxx: in-
terpretes. Et aspicient ad me p̄ eo q̄ insultauerūt
sic interpratiū ē ex hebreo: et aspiciēt ad me quē
cōfixerunt. Quo qd̄ verbo cōdētius x̄ps ap-
paret crucifixus. Silla insultatio quā lxx: po-
nere maluerūt: eius vniuerse nō defuit passio-
ni. Nam t̄ detēto: et alligato: et adiudicato: et
opprobrio ignominiose vestis induito: et spinis
coronato: et calamo in capite p̄cuso: et irridens
fixis genib⁹ adorato: et crucē suā portāti: et in li-
gno iā pendenti: vtq̄ insultauerūt. Prinde
interpratiō nō sequētes ynā: s̄ vtrāq̄ iungē-
tes: cū t̄ insultauerūt: et cōfixerūt legimus: ple-
nius veritatē dñice passionis agnoscim⁹. Lūz
ergo in p̄pheticis litteris ad nouissimū iudici-
um faciendū dē legit̄ esse ventur⁹: et si ei⁹ alia
distinctio nō ponat: tātūmō ppter ip̄m iudici-

um x̄ps debet intelligi: q̄r si ip̄e pater iudica-
bit: p̄ aduentuz tñ filij hoīs iudicabit. Nā t̄ ip̄e
p̄ue p̄ntic manifestatiōnē n̄ iudicabit: quenq̄s
omne iudiciū dedit filio. Qui manifestabīt hō Job. 5.
iudicaturus: sicut hō est iudicar⁹. Quis estēm
alius: de quo itez deus loquitur per esaiāz sub
nomine iacob et israel: de cui⁹ semine corpus ac-
cepit: Qd̄ ita scriptū est. Jacob puer meus: su **Esa. 41.**
scipiā illuz: israel dilectus meus: assumpit eu
aia mea: dedi spiritum meū in illū iudiciū gē
tibus p̄feret. Non clamabit: neq̄ cessabit: ne
q̄ audieſ foris vox ei⁹. Calamu⁹ quassatu⁹ nō
conteret: et linum sumans non extinguet: s̄ in
veritate p̄feret iudicium. Refulgebit t̄ nō co-
fringeſ donec ponet in terra iudicium: et i no-
mine eius gentes sperabūt. In hebreo non le-
gitur iacob et israel. Sed quod ibi legitur ser-
uus meus: nimurum: septuaginta interpretes
volentes admonere quaten⁹ id accipiēdū sit:
q̄ sc̄z ppter formā serui dictū est in qua seal-
tissimum humilimū p̄buit ip̄ius hoīs nomē ad
eū significandū posuerūt: de cuius genere ea
dem serui forma suscepta est. Dat⁹ est in eum **Mat. 3.**
spiritussanctus qd̄ et in colubē specie euāgelio
teste monstratū est. Judiciū gentib⁹ p̄tulit: q̄
p̄nunciauit futurū: qd̄ gentib⁹ erat occultum.
Ansuetudine non clamauit: nec tamē in p̄-
dicanda veritate cessauit. Sed nō est audita
foris vox eius: nec audieſ: qñ quidē ab eis qui
foris ab eius corpore p̄cisi sūt: nō illi obeditur:
ip̄osq̄ suos p̄secutores iudeos qui calamo q̄s-
fato perdita integritate et lino sumātē amissō
lumie compatisūt: non cōtrivit: non extinxit:
q̄ pepercit eis: qui nōdū venerat eos iudica-
re: sed ab eis iudicari. In veritate sane iudici-
um p̄tulit: p̄dicens eis qñ p̄uniendi cēnt si in **Mat. 17.**
suamaliquidate persisterent. Refulgit in mon-
te facies eius: id est in orbe fama eius: nec con-
tractus siue contrit⁹ ē: q̄ neq̄ in se: neq̄ in ec-
clesia sua ut cē desisteret p̄secutorib⁹ cessit. Et
iō nō est factū nec fiet qd̄ inimici eius dixerūt:
vel dicit̄. Nū moriet̄ et p̄bit nomē eius donec **Ps. 40.**
ponat in terra iudiciū. Ecce manifestū est qd̄
absconditū q̄ rebamus. Hoc enī est nouissimū
iudiciū: qd̄ ponet in terra cū venerit ip̄e de ce-
lo. De quo iā videm⁹ impletū qd̄ hic vltimum
positū est. Et in noīe eius gentes sperabunt.
Per hic certe qd̄ negari nō pōt: etiā illud cre-
dat qd̄ ip̄udens negat. Quis ei sp̄aret q̄ etiāz
hi qui nolūt adhuc credere in x̄pm: iā nobiscū
vident: et qm̄ negare n̄ p̄nt: dētib⁹ suis frenet
et tabescunt. Quis inq̄ speraret gētes in x̄pi
nomē speraturas eē: qñ tenebat: ligabat: ce-
debatur: illudebat: et crucifigebat: qñ et ip̄i di-